

GHIDUL SOLICITANTULUI

MĂSURA 3/6A

Crearea și dezvoltarea de activități neagricole
în teritoriul GAL

Versiunea 01/2017

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea **MĂSURII 3/6A – „Crearea și dezvoltarea de activități neagricole în teritoriul GAL”**

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potenţialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) şi constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerinţelor specifice ale PNDR 2014-2020. Acest document nu este opozabil actelor normative naţionale şi comunitare.
Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiţii, precum și modalitatea de selecţie, aprobare şi derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conţine lista indicativă a tipurilor de investiţii pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele şi acordurile pe care trebuie să le prezentaţi, modelul Cererii de finanțare, al Studiului de fezabilitate, ale Contractului de finanţare, precum și alte informaţii utile realizării proiectului şi completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului, precum şi documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naţionale şi comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.info.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul investițiilor finanțate prin Strategia de Dezvoltare Locală a ASOCIAȚIEI SARGEȚIA GAL 1, respectiv prin PNDR 2014-2020.

De asemenea, solicitanții pot obține informații/clarificări în mod gratuit, legate de completarea și pregătirea Cererii de Finanțare direct la sediul nostru din localitatea Hărău, nr. 68, prin telefon: 0254237670 și prin e-mail la adresa: office@galsargetia.ro, sau prin accesarea paginii noastre de internet : www. galsargetia.ro.

CUPRINS

1. Prevederi generale
1.1 Descrierea generala a masurii 4
1.2 Valoarea adaugata a masurii 6
2. Prezentarea măsurii 3/6A
2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile 8
2.2 Condiţii minime obligatorii/de eligibilitate pentru acordarea sprijinului 10
2.3 Tipuri de investitii si cheltuieli eligibile 10
2.4 Tipuri de investitii si cheltuieli neeligibile 15
2.5 Principii și criterii de selecţie a proiectului 16
2.6 Valoarea sprijinului nerambursabil (intensitatea sprijinului) 21
3. Accesarea fondurilor nerambursabile acordate
3.1 Completarea, depunerea şi verificarea dosarului Cererii de finanţare 23
3.2 Contractarea sprijinului nerambursabil 25
3.3 Achiziţiile 26
3.4 Plata 27
3.5 Procedura de selecție a proiectelor 31
3.6 Depunerea proiectului 34
3.7 Contractarea sprijinului nerambursabil.....38
3.8 Achizitiile 45
3.9 Plata 46
4. Informaţii utile pentru accesarea fondurilor nerambursabile
4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de finanţare 48
4.2 Documentele necesare la încheierea Contractului de finanţare 53

5. Dicţionar de termeni şi condiţii 54
6. Abrevieri 60
7. Legislaţia europeană şi naţională aplicabilă 60

Capitolul 1
PREVEDERI GENERALE

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Scopul sprijinului acordat prin această măsură este de a stimula mediul de afaceri din teritoriul GAL contribuind la creșterea numărului de activități neagricole prin dezvoltarea activităților neagricole prin crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor și întreprinderilor mici în domenii neagricole ceea ace va duce la crearea de noi locuri de muncă în zonă și la absorbția surplusului forței de muncă din sectorul agricol. Stimularea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale va crește gradul de atractivitate al teritoriului, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban în căutarea unor noi oportunități socio-economice.

Sprijinul acordat vizează fermele existente, microîntreprinderile și întreprinderile mici existente și nou înființate care dezvoltă activități non-agricole productive, precum și diverse servicii și care vor contribui la diversificarea activităților în zonă și la crearea de locuri de muncă, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial ridicat de dezvoltare identificate

De asemenea, sunt vizați fermierii sau membrii gospodăriilor lor agricole care doresc să-și diversifice activitățile economice prin practicarea de activități non-agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale, cât și întreprinderile sociale și cooperativele.

Corelare cu analiza SWOT

În teritoriul GAL au fost identificate oportunități de dezvoltare a activităților neagricole, atât în sectorul productiv, cât și în sectorul serviciilor. De asemenea există un interes deosebit pentru înființarea de agropensiuni, servicii turistice de agrement și alimentație publică.

Obiectiv de dezvoltare rurală ale Reg.(UE) 1305/2013, art.4: Măsura contribuie la obiectivul c) și anume: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivele specifice/ locale ale măsurii sunt:

- Stimularea mediului de afaceri din teritoriul GAL
- Creșterea numărului de activități neagricole desfășurate în teritoriul GAL;
- Dezvoltarea activităților neagricole existente în teritoriul GAL;
- Crearea de locuri de muncă și creșterea veniturilor populației din teritoriu;
- Diversificarea activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități neagricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale;
- Păstrarea specificului local prin încurajarea dezvoltării activităților meșteșugărești, cum ar fi: activitățile de artizanat și alte activități tradiționale.

Măsura contribuie la prioritatea P6 prevăzută în art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale și este conform priorității 6(a): facilitarea diversificării, a înființării și dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19, alin. 1 (b), alin. (2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6(b) prevăzut la art. 5 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivul transversal ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 art. 8 (1) (c) (v) legat de ***inovare***, urmărindu-se ca proiectele selectate să contribuie la stimularea inovării în teritoriu prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea economică și a resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Astfel diversificarea activităților economice în teritoriul GAL va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului. **Măsura contribuie și la obiectivul transversal** ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 legat de ***protecția mediului***, urmărindu-se ca investițiile realizate în cadrul acestei măsuri să fie din categoria celor „prietenoase cu mediul" fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile, în conformitate cu Art. 5, punctul (5) (c) și cele care dezvoltă planuri de afaceri cu impact pozitiv asupra mediului (care să nu afecteze biodiversitatea printr-o dezvoltare neadecvată și să reprezinte surse de poluare a aerului, resurselor, etc.). **Măsura contribuie și la obiectivul transversal** ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 legat de ***reducere a efectelor schimbărilor climatice***, sprijinindu-se microîntreprinderile și întreprinderile mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, în special cele care vor face investiții în producția de biocombustibil (peleți) din biomasă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura M3: Crearea și dezvoltarea de activități neagricole în teritoriul GAL este în complementaritate cu măsura M1 propusă în SDL: Dezvoltarea satelor și servicii de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul GAL.

Beneficiarii direcți ai măsurii M3 sunt incluși în categoriile de beneficiari indirecți ai măsurii M1 de dezvoltare a satelor și servicii de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul GAL

Sinergia cu alte măsuri din SDL

Prin SDL s-au propus pentru **prioritatea P6:** ***promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*** 4 măsuri distincte, și anume:

Măsura M1 Dezvoltarea satelor și servicii de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul GAL

Măsura M2: Înființarea de activități neagricole în teritoriul GAL

Măsura M3: Crearea și dezvoltarea de activități neagricole în teritoriul GAL

Măsura M4: Promovarea incluziunii sociale în teritoriul GAL

Măsura M3 este în sinergie cu măsura M1.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura propusă dorește să contribuie la dezvoltarea economică a teritoriului GAL prin sprijinirea creării și dezvoltării microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici în domenii neagricole care vor crea noi locuri de muncă în zonă.

Se au în vedere investiții în:

- *Activități de producție* (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;fabricare produse electrice, electronice, etc.);
- *Activități meșteșugărești*: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.);
- *Activități turistice* (ex: agropensiuni, servicii turistice de agrement și alimentație publică);
- *Furnizarea de servicii sociale* (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din teritoriul GAL etc.);
- *Fabricarea de peleți și brichete din biomasă*.

Stimularea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale va crește gradul de atractivitate al zonei. Activitățile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii din teritoriu. Diversificarea economică va duce la creșterea valorificării potențialului comunităților din teritoriu și din perspectiva peisajului, culturii, activităților tradiționale dar și a resurselor locale.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Măsura M3: Crearea și dezvoltarea de activități neagricole în teritoriul GAL este în complementaritate cu măsura M1 propusă în SDL: Dezvoltarea satelor și servicii de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul GAL.

Beneficiarii direcți ai măsurii M3 sunt incluși în categoriile de beneficiari indirecți ai măsurii M1 de dezvoltare a satelor și servicii de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul GAL.

Sinergia cu alte măsuri din SDL

Prin SDL s-au propus pentru prioritatea P6: *promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale* 4 măsuri distincte, și anume:

Măsura M1 Dezvoltarea satelor și servicii de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul GAL

Măsura M2: Înființarea de activități neagricole în teritoriul GAL

Măsura M3: Crearea și dezvoltarea de activități neagricole în teritoriul GAL

Măsura M4: Promovarea incluziunii sociale în teritoriul GAL

Măsura M3 este în sinergie cu măsura M1.

Aria de aplicabilitate a măsurii (teritoriul acoperit de GAL):

Teritoriul GAL cuprinde 18 unități teritoriale recunoscute legal la nivelul NUTS V din care 17 din județul Hunedoara și una din județul Arad (17 comune și un oraș mic):

1. **Comuna Balșa**, formată din 14 sate: Balșa, Almașul Mic de Munte, Ardeu, Bunești, Galbina, Mada, Oprișești, Poiana, Poienița, Roșia, Stăuini, Techereu, Vălișoara și Voia.
2. **Comuna Băcia**, formată din 4 sate: Băcia, Petreni, Tâmpa și Totia.
3. **Comuna Beriu**, formată din 8 sate: Beriu, Căstău, Cucuiș, Măgureni, Orăștioara de Jos, Poieni, Sereca și Sibișel.
4. **Comuna Boșorod**, formată din 9 sate: Boșorod, Alunu, Bobaia, Chitid, Cioclovina, Luncani, Prihodiște, Târsa și Ursici.
5. **Comuna Brănișca**, formată 9 sate: Brănișca, Bărăștii Iliei, Bejan-Târnăvița, Boz, Căbești, Gialacuta, Rovina, Târnava, Târnăvița.
6. **Comuna Burjuc**, formată din 6 sate: Burjuc, Brădățel, Glodghilești, Petrești, Tătărăști și Tisa.
7. **Orașul Geoagiu**, cu 10 localități aparținătoare: stațiunea balneară Geogiu Băi și satele Aurel Vlaicu, Băcâia, Bozeș, Cigmău, Gelmar, Homorod, Mermezeu, Rengheț și Văleni.
8. **Comuna Gurasada**, formată din 11 sate: Boiu de Jos, Boiu de Sus, Cărmăzănești,Câmpuri, Câmpuri de Sus, Dănulești, Gothatea, Runcșor, Surduc, Ulieș și Vica.
9. **Comuna Hărău**, formată din 4 sate: Hărău, Banpotoc, Bârsău și Chimindia.
10. **Comuna Ilia**, formată din 9 sate: Bacea, Brâznic, Bretea Mureșană, Cuieș, Dumbrăvița, Ilia (reședința), Săcămaș, Sârbi și Valea Lungă.
11. **Comuna Mărtinești**, formată din 7 sate: Mărtinești, Dancu Mare, Dancu Mic, Jelești, Măgura, Tămășasa, Turmaș.
12. **Comuna Orăștioara de Sus**, formată din 8 sate: Orăștioara de Sus, Bucium, Costești, Costești Deal, Grădiștea de Munte, Ludeștii de Jos, Ludeștii de Sus și Ocolișu Mic.
13. **Comuna Rapoltu Mare**, formată din 5 sate: Rapoltu Mare, Bobâlna, Boiu, Folt și Rapoltel.
14. **Comuna Șoimuș**, formată din 10 sate: Șoimuș, Bălata, Bejan, Bejan-Târnăvița, Boholt, Chișcădaga, Câinelu de Jos, Fornădia, Păuliș și Sulighete.
15. **Comuna Turdaș**, formată din 4 sate: Turdaș, Pricaz, Rîpaș și Spini.
16. **Comuna Vorța**, formată din 7 sate: Vorța, Certeju de Jos, Coaja, Dumești, Luncșoara, Valea Poienii și Visca.
17. **Comuna Zam**, formată din 13 sate: Zam, Almaș Săliște, Almășel, Braseu, Cerbia, Deleni, Godinești, Micănești, Pogănești, Pojoga, Sălciva, Tămășești și Valea.
18. **Comuna Petriș**, jud. Arad, formată din 6 sate: Petriș, Corbești, Ilteu, Obârșia, Roșia-Nouă, și Seliște.

Capitolul 2

PREZENTAREA MĂSURII 3/6A

2.1 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE

Beneficiari direcţi:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din teritoriul GAL;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în teritoriul GAL în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în categoria microîntreprinderi și întreprinderi mici;
- Întreprinderi sociale din teritoriul GAL;
- Cooperative din teritoriul GAL.

Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înfiinţate (*start-ups*) trebuie să fie înregistrate şi să-şi desfăşoare activitatea propusă prin proiect în teritoriul GAL (atât sediul social, cât și punctul de lucru trebuie să fie amplasate în teritoriul GAL).

Beneficiari indirecți: populația locală, alți fermieri din teritoriu, alte IMM-uri din teritoriu și ONG-uri din teritoriu.

Atenție!

» Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

» Microîntreprinderile şi întreprinderile mici, atât cele existente cât şi cele nou înfiinţate (start-ups) trebuie să-şi desfăşoare activitatea propusă prin proiect în teritoriul GAL, punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect, trebuie să fie amplasate în teritoriul GAL. În cazul in care activitatea propusă prin proiect se desfășoară la sediul social, acesta trebuie să fie în teritoriul GAL.

» O micro-întreprindere este considerată nou înfiinţată (start-up) dacă este înfiinţată în anul depunerii Cererii de Finanţare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

Categoriile de solicitanţi eligibili în cadrul Măsurii 3/6A, în funcție de forma de organizare sunt:

- ✓ **Persoana fizică autorizată** (*înfiinţată în baza* OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Intreprinderi individuale** (*înfiinţate în baza* OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Intreprinderi familiale** (*înfiinţate în baza* OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate în nume colectiv** – SNC (*înfiinţată în baza Legii nr.* 31/1990*, cu modificările și completările ulterioare*);
- ✓ **Societate în comandită simplă** – SCS (*înfiinţată în baza Legii nr.* 31/ 1990*, cu modificările şi completările ulterioare*);

✓ ***Societate pe acţiuni*** *– SA (înfiinţată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările şi completările ulterioare*);

✓ **Societate în comandită pe acţiuni** – SCA (*înfiinţată în baza Legii nr.* 31/ 1990*, cu modificările şi completările ulterioare*);

✓ **Societate cu răspundere limitată**[2] – SRL (*înfiinţată în baza Legii nr.* 31/ 1990*, cu modificările şi completările ulterioare*);

✓ **Societate comercială cu capital privat** (*înfiinţată în baza Legii nr.* 15/ 1990*, cu modificarile şi completările ulterioare*);

✓ **Societate agricolă** (*înfiinţată în baza Legii nr.* 36/1991) cu modificările şi completările ulterioare;

✓ **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 si societati cooperative meșteșugărești și de consum** de gradul 1 (*înfiinţate în baza Legii nr.* 1/ 2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activităţi neagricole;

✓ **Cooperativă agricolă** de grad 1 (*înfiinţată în baza Legii nr. 566/ 2004)* de exploatare şi gestionare a terenurilor agricole şi a efectivelor de animale.

Atenție!
În cadrul măsurii 3/6A solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanţii eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

☑ **Micro-întreprindere** – maximum **9 salariaţi** şi realizează o cifră de afaceri anuală netă sau deţin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei.

☑ **Întreprindere mică** – **între 10 şi 49 de salariaţi** şi realizează o cifră de afaceri anuală netă sau deţin active totale d până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT!

Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza ***Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici şi mijlocii*** și a ***Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate***, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 *privind stimularea înfiinţării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii,* cu modificările şi completările ulterioare. Daca exista neconcordante intre verificarile realizate prin intermediul ONRC, Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informatii suplimentare pentru corectarea acestora.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deţinute ori la dreptul de a exercita o influenţă dominantă, se vor respecta prevederile art.4^1 din Legea nr. 346/2004.

Intreprinderile autonome sunt definite la art. 4^2 din Legea nr. 346/2004, intreprinderile partenere la art. 4^3 iar intreprinderile legate la art. 4^4 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înfiinţării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerate micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puţin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivităţi publice conform art. 4^5 al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariaţi, cifra de afaceri netă anuală şi activele totale sunt cele raportate în situaţiile financiare aferente exerciţiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acţionarilor sau asociaţilor'' conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situaţiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 şi 4, aceasta nu îşi va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depăşirea acestor plafoane se produce în două exerciţii financiare consecutive.", conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în *Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii* și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.[3]

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

☑ să fie persoană juridică română;

☑ **să aibă capital 100% privat**

☑ să acţioneze în nume propriu;

☑ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

2.2 CONDIŢII DE ELIGIBILITATE

Pentru a putea primi sprijin în cadrul măsurii 3/6A, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL, iar localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului

2.3 TIPURI DE INVESTIŢII ŞI CHELTUIELI ELIGIBILE

Operaţiunile şi cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015*, privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole",* cu modificările și completările ulterioare.

Tipurile de operaţiuni şi cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanţare în cadrul Măsurii 3/6A, **Anexa** …… **la Ghidul solicitantului** și dispoziţiilor privind eligibilitatea cheltuielilor prevăzute la cap. 8.1 din PNDR.

Anexa …… **la Ghidul solicitantului** conține lista codurilor CAEN aferente activităților pentru care sunt permise doar cheltuieli de dotare.

Tipuri de acţiuni eligibile:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor; (c*ontractele care conferă dreptul de folosință asupra clădirilor/ terenurile unde vor fi amplasate investițiile vor fi încheiate în numele solicitantului; în cazul în care prin proiect se propun lucrări de intervenție asupra clădirilor, solicitantul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra clădirii și terenului aferent)*; Pentru cabinet medical/veterinar individual se acceptă doar investiții de modernizare.
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Înființarea/modernizarea/dotarea cu facilități pentru activități de agrement/recreative;
- Înființarea de ateliere/cooperative meșteșugărești
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;

Tipuri de operațiuni neeligibile:

» Prestarea de servicii agricole (nu sunt eligibile achizițiile de utilaje agricole);

» Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;

» Producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;

» Achiziționarea de bunuri și echipamente ”second hand” (cu excepția celor care au ca obiectiv obținerea caracterului tradițional autentic);

» Achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane.

Alte cheltuieli neeligibile

» cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
» cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:

a. dobânzi debitoare;
b. achiziţionarea de terenuri construite și neconstruite;
c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepţia cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislaţiei naţionale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
e. cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

» cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepţia costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare.

Exemple de tipuri de investiţii şi cheltuieli eligibile:

- Investiţii pentru producerea şi comercializarea produselor neagricole:
  - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinarie, articole de hârtie şi carton;
  - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
  - activităţi de prelucrare a produselor lemnoase;
  - industrie metalurgică, fabricare de construcţii metalice, maşini, utilaje şi echipamente;
  - fabricare produse electrice, electronice;
- Investiţii pentru activităţi meşteşugăreşti (activităţi de artizanat şi alte activităţi tradiţionale neagricole – olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii, etc);
- Investiţii legate de furnizarea de servicii:
  - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
  - servicii de reparaţii maşini, unelte, obiecte casnice;
  - servicii de consultanţă, contabilitate, juridice, audit;
  - activităţi de servicii în tehnologia informaţiei şi servicii informatice;
  - servicii tehnice, administrative, etc.
- Investiţii pentru infrastructură în unităţile de primire turistică tip agro-turistic, parcuri pentru rulote, camping și tabere, proiecte de activităţi de agrement (dependente sau independente de o structura de primire agro-turistica cu functiuni de cazare), cu respectarea Ordinului ANT 65/2013, cu modificările şi completările ulterioare. Acestea se vor limita la capacitatea de cazare specifică structurii de primire turistică de tip pensiune agroturistică – maxim 8 camere.
- Investiţii pentru producţia de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleţi şi brichete) în vederea comercializării.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiţii:

a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305-/2013;
b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislaţiei în vederea obţinerii de avize, acorduri şi autorizaţii necesare implementării activităţilor eligibile ale operaţiunii ori din cerinţele minime impuse de PNDR 2014-2020;
c) sunt aferente, după caz: unor studii şi/sau analize privind durabilitatea economică şi de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenţie, întocmite în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare;
d) sunt necesare în procesul de achiziţii publice pentru activităţile eligibile ale operaţiunii;
e) sunt aferente activităţilor de coordonare şi supervizare a execuţiei şi recepţiei lucrărilor de construcţii-montaj.

Cheltuielile de **consultanţă şi pentru managementul proiectului** sunt eligibile dacă respectă condiţiile a)-e) şi vor fi decontate proporţional cu valoarea fiecărei tranşe de plată aferente proiectului.

Prin excepţie, **cheltuielile de consultanţă pentru întocmirea dosarului** cererii de finanţare se pot deconta integral în cadrul primei tranşe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condiţiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum **10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcţii-**

montaj şi în limita a **5% pentru proiectele care prevăd investiţii în achiziţii**, **altele** decât cele referitoare la construcţii-montaj.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:
a) sunt realizate efectiv **după data semnării contractului de finanţare** şi sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiţiei;
b) sunt efectuate **pentru realizarea investiţiei** cu respectarea rezonabilităţii costurilor (încadrarea în preţurile stabilite în *Baza de date Preţuri de referinţă a AFIR,* iar în cazul în care nu se identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziţie realizată: o ofertă pentru preţuri sub 15.000 euro şi două oferte pentru preţuri peste 15.000 euro);
c) sunt efectuate cu **respectarea prevederilor contractului de finanţare** semnat cu AFIR;
d) sunt **înregistrate în evidenţele contabile ale beneficiarului**, **sunt identificabile,** v**erificabile şi sunt susţinute de originalele documentelor justificative**, în condiţiile legii.

Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanță umană;
- Autospecială pentru salubrizare;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevazută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoşasiu - exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat)
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanjă;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fară a putea fi detașat).
- Mijloc de transport de agrement (ex.: ATV, biciclete, trotinete etc.).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiţii:

- mijlocul de transport sa fie incadrat in categoria N1 sau N2[4] cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces in cabina;
- să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu exceptia ambulanțelor veterinare
- în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atesta ca autovehiculul este dotat conform Hotarârii Consiliului National 2016; RAR va face mentiunea ”echipare specifică intervenții medicină veterinară”
- în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.
- mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu exceptia celor propuse prin proiect.

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate şi să deservească exclusiv activităţile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip

tractor/cap tractor cu remorca/semiremorca (capul tractor poate fi folosit si pentru alte tipuri de activitati).

Se va aduce ***obligatoriu omologarea RAR*** la ultima tranșă de plată.

Tipurile de ambarcatiuni ce pot fi achizitionate:

a) barci cu rame, canotci, caiace, canoe, barci cu vele

b) ambarcatiuni sportive de agrement cu mecanism de propulsare cu pedale (hidrobiciclete) c) ambarcatiuni de agrement autopropulsate tip barca cu motor si barca cu vele si motor destinate transportului turistilor conform HG 2195/2004 privind stabilirea conditiilor de introducere pe piata si/sau punere in functiune a ambarcatiunilor de agrement si cu acordul custodelui, in cazul ariilor naturale protejate.

Tipurile de ambarcatiuni mentionate la punctele a, b,c, vor fi achizitionate doar in scop de agrement!

Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.

În cazul proiectelor prin care se propune achiziţia de echipamente de agrement ((ex.: arc, echipament Paintball, echipamente gonflabile etc.) solicitantul/beneficiarul are obligaţia de a utiliza echipamentele achiziţionate **numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect şi numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate**.

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de finanţare (inclusiv in perioada de monitorizare) se constată **utilizarea echipamentelor și a mijloacelor de transport de agrement în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă. Activele corporale şi necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanţate potrivit măsurii 3 / 6 A , inclusiv prin schemele de ajutor, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului** şi să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanţare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăţi.

În caz de nerespectare a durabilităţii investiţiei, contribuţia publică alocată se recuperează în condiţiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plăţii finale către beneficiar, termen valabil şi pentru recuperarea contribuţiei publice aferente oricăror cheltuieli/activităţi neeligibile din cadrul investiţiei finanţate din fonduri nerambursabile.

În condiţiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operaţiuni constând în investiţii în infrastructură sau producţie, contribuţia din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plăţii finale către beneficiar, activitatea de producţie în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepţia situaţiei în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuţia prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuieşte cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum şi în perioada de monitorizare, îşi schimbă tipul şi dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanţare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanţare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Atenție!
În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 – Parcuri pentru rulote, camping și tabere, pentru construire căsuțe ***capacitatea de cazare construita/modernizată*** *prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare de 3- 4 locuri/căsuță, fără a fi limitat nr. căsuțelor, iar pentru bungalowri - se acceptă construirea unui singur bungalow cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere(16 locuri de cazare). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN, trebuie sa respecte prevederile aplicabile OANT 65/2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevazute în Anexa 1(6) a acestui act normativ.*
Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow.
Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile!

Atenție!
In ariile naturale protejate *sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate numai cu acordul administratorului/custodelui ariei naturale respective.*

2.4 TIPURI DE INVESTIŢII ŞI CHELTUIELI NEELIGIBILE

Nu sunt eligibile:

• prestarea de servicii agricole, achiziţionarea de utilaje şi echipamente agricole aferente acestei activităţi, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;

• procesarea şi comercializarea produselor prevazute în Anexa I din Tratat;

• producţia de electricitate din biomasă ca şi activitate economică;

• cheltuielile cu achiziţionarea de bunuri și echipamente ”second hand”;

• cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepţia costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;

• cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal şi pentru transport persoane;

• cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;

• cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:

a. dobânzi debitoare;

b. achiziţionarea de terenuri construite și neconstruite;

c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepţia cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislaţiei naţionale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

e. cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15-PNDR.

Cheltuieli neeligibile specifice:

Cheltuieli specifice de înfiinţare şi funcţionare a întreprinderilor (obţinerea avizelor de funcţionare, taxe de autorizare, salarii angajaţi, costuri administrative, etc).

2.5 PRINCIPII ȘI CRITERII DE SELECŢIE A PROIECTULUI

Înainte de depunerea Cererii de finanțare solicitantul realizează autoevaluarea (prescoring-ul) acesteia, **ceea ce presupune estimarea punctajului în mod cât mai obiectiv și înscrierea acestuia în** Cererea de finanțare, la secţiunea A *„Date despre tipul de proiect şi beneficiar”***.**

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor **principii şi criterii de selecţie**:

Nr.crt.	Principii si criterii de selectie	Punctaj
1	**Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;**	**Max. 20 p**
	1.1. Proiecte care sunt inițiate de o întreprindere existentă (cel putin PFA), care a desfășurat în principal activitate în domeniul agricol* și intenționează să-și diversifice activitatea în sectorul non-agricol. Activitatea agricolă trebuie să fie realizată pe perioada a cel puțin 12 luni de la data înființării și până la data depunerii cererii de finanțare. * în UAT-ul în care va realiza investiția sau în UAT-uri limitrofe acestuia	20 p
2	**Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale-inclusiv meșteșuguri, activităţi de servicii în tehnologia informației, agroturism)**	**Max.30 p**
	2.1. Proiecte ce vizează servicii din sectoarele cu potențial de creștere (cu excepția agroturism, servicii medicale și sanitar-veterinare) Proiectul vizează servicii conform codului CAEN aferent serviciului scorat.	30 p
	2.2. Proiecte ce vizează activități de producție din sectoarele cu potențial de creștere, servicii medicale, sanitar-veterinare. Proiectul vizează prestarea de activități conform codului CAEN aferent activității scorate.	20 p
	2.3. Proiecte ce vizează activități de agroturism	10 p
3	**Principiul stimulării activităților agroturistice**	**Max 10 p**
	3.1. Proiecte ce vizează investiţii în agroturism (pensiuni agroturistice și/sau servicii de agrement) în zonele cu potențial turistic ridicat; Vor fi punctate proiectele care se dezvoltă în zone cu potențial turistic ridicat, dar insuficient dezvoltate din punct de vedere turistic, în conformitate cu Ordonanţa de Urgenţă nr. 142 din 28 octombrie 2008 *privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secţiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice*, cu modificările și completările ulterioare, precum și a metodologiei de acordare a punctajului total aferent potențialului de dezvoltare turistică (evaluare finală). Punctajul acordat acestui criteriu se calculează în funcție de amplasamentul investiției (comuna), în localități cu concentrare **foarte mare** de resurse și în localități cu concentrare **mare** de resurse. - în cazul UAT-urilor cu Concentrare **mare** de resurse turistice (Cmrt) punctajul va fi de max. **3 puncte**. Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul afferent aplicându-se următoarea formulă de calcul: Cmrt*3/Punctaj max.Cmrt = punctaj final (cu două zecimale).	5 p

	Notă: **Punctajul maxim** al Cmrtconform Listei comunelor cu potential touristic este de **45 de puncte**. - În cazul UAT-urilor cu Concentrare **foarte mare** de resurse turistice (Cfmrt) punctajul va fi de max. **5 puncte**. Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul afferent aplicându-se următoarea formulă de calcul: Cfmrt*5/Punctajmax.Cfmrt = punctaj final (cu două zecimale). - **Notă**: **Punctajul maxim**al Cfmrt conform Listei comunelor cu potential touristic este de **56,40 de puncte**. Lista comunelor cu potential turistic esteîntocmită in conformitate cu Ordonanța de Urgență nr.142/2008 *privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national Sectiunea a VIII a – zone cu resurse turistice,* cu modificările și completările ulterioare, precum și a metodologiei de acordare a punctajului total aferent potențialului de dezvoltare turistică (evaluare finală) http://www.mdrt.ro/studii-de-fundamentare-privind-patn-sectiunea-a-vi-a-zone-cu-resurse-turistice.	
	3.2. Proiecte care includ activități turistice de agrement ce vor fi desfășurate în zonele cu destinații ecoturistice sau în zone cu arii naturale protejate *Activitatile turistice de agrement – primesc punctaj numai acele activitati dependente de o structura de cazare agroturistica dar care nu fac parte din criteriile obligatorii pentru clasificarea acesteia conform Ordinului nr. 65/2013 (ex. bird-watching, echitatie, etc).*	5 p
4	**Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice**	**Max. 10 p**
	4.1. Întreprinder activă fără întrerupere cel putin 3 ani și cu profit operațional în ultimii 2 ani (pentru a se evidenți buna gestionare a activității economice)	10 p
	4.2. Întreprinder activă fără întrerupere cel putin 2 ani și cu profit operațional în ultimul an (pentru a se evidenți buna gestionare a activității economice)	5 p
5	**Principiul prioritizării proiectelor care utilizează energiea produsă din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități**	**10 p**
	5.1 Proiectul prevede utilizarea de resurse de energie regenerabila pentru desfășurarea propriei activități	10 p
6	**Principiul localizării întregii activități a solicitantului în teritoriul GAL**	**10 p**
	6.1 Proiecte care sunt inițiate de o întreprindere care are întreaga activitate localizată în teritoriul GAL	10 p
7	**Principiul derularii activitatilor de servicii in mai mult de doua UAT-uri din teriotriul GAL**	**10 p**
	7.1 Proiecte care sunt initiate de o intreprindere care desfasoara activitati de servicii, respectiv au puncte de lucru in mai mult de doua UAT-uri din teritoriul GAL	10 p
	TOTAL	**100 P**

La criteriul de selectie 3.1 - *serviciile turistice de agrement*: vor primi punctaj numai acele servlicii (care pot include si dotari) obligatorii de realizat, conform clasificarii agropensiunii, in functie de numarul de margarete (conform Ordinul ANT nr. 65/2013).

La criteriul de selectie 3.2 - *activitatile turistice de agreement*: vor primi punctaj numai acele activități dependente de o structura de cazare agroturistică dar care nu fac parte din criteriile obligatorii pentru clasificarea acesteia conform Ordinului nr. 65/2013 (ex. bird-watching, echitație etc).

Criteriile de selecție 1.1, 4.1, 4.2 se consideră îndeplinite în cazul în care solicitanții întrunesc condiția **la data depunerii Cererii de finanțare.** Nu există obligativitatea menținerii acestor condiții pe toată perioada de valabilitate a Contractului de finanţare. Exceptie: pe toată perioada de valabilitate a contractului, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfăsura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

La criteriul de selectie 2.2, in cazul codurilor CAEN pentru care sunt prioritizate numai mestesugurile, se primeste punctajul aferent numai daca toate produsele finite sunt obtinute ca urmare a unei activitati mestesugaresti sau sunt prelucrate cu activitati mestesugaresti (ex: mobila pictata manual).

Criteriul de selecție 6.1 se consideră îndeplinit doar în cazul în care solicitanții întrunesc condiția ca **întreaga activitate (sediu social/punct/puncte de lucru) să fie situată in teritoriul GAL, la data depunerii Cererii de finanțare.** Acest criteriu de selecție **trebuie să fie respectat și menținut pe întreaga perioadă de implementare şi monitorizare a proiectului. În caz contrar proiectul devine neeligibil.**

La principiul P3, criteriu CS 3.2 se vor puncta proiectele care includ **activități turistice de agrement** ce vor fi desfășurate în **zonele cu destinații ecoturistice** sau in **zone cu arii naturale protejate care prezinta la depunerea Cererii de finantare** acordul administratorului/custodelui ariei/zonei respective.

Sunt eligibile proiectele care propun activităţi aferente **unuia sau mai multor coduri CAEN incluse in Anexa …/….** – maximum 5 coduri, în situația în care aceste activități se **completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc**.

În cazul în care prin proiect sunt propuse activități complementare aferente mai multor coduri CAEN, care ar primi punctaje diferite la principiul de selecție numărul 2 - *Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere în conformitate cu Strategia Națională de Competitivitate*, **proiectul va primi punctajul cel mai mic aferent acestui principiu.**

În cazul în care prin proiect sunt propuse activități aferente mai multor coduri CAEN, cu intensități diferite (70%, respectiv 90%), **proiectul va primi intensitatea cea mai mică.**

Vor fi punctate la CS 3.1. proiectele care se dezvoltă în zone cu potențial turistic ridicat, dar insuficient dezvoltate din punct de vedere turistic, în conformitate cu Ordonanţa de Urgenţă nr. 142 din 28 octombrie 2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secţiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, cu modificările și completările ulterioare, precum și a metodologiei de acordare a punctajului total aferent potențialului de dezvoltare turistică (evaluare finală).

PUNCTAJ MINIM – pentru această măsură este de 10 puncte.

In cazul proiectelor cu acelasi punctaj si aceeasi valoare eligibila a proiectului, departajarea acestora se va face in ordinea urmatoarelor prioritati:

1. Proiecte care propun servicii IT
2. Proiecte care propun activitati mestesugaresti

Dacă pe parcursul perioadei de **implementare** sau de **monitorizare** se încalcă cel puţin un criteriu de eligibilitate sau de selecţie (cu excepția CS 1.1, 4.1, 4.2 care se verifică **doar** la depunerea CF), Cererea de finanțare devine neeligibilă.

Punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a solicitantului.

Toate activităţile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin Studiul de Fezabilitate şi pentru care a primit punctaj la selecţie, nu vor fi modificate pe toată perioada de valabilitate a contractului de finanțare, aceasta fiind o condiţie obligatorie pentru menţinerea sprijinului.

Pentru obținerea punctajului de la CS 1.1, activitatea agricolă trebuie demonstrată prin **înregistrarea** solicitantului **în Registrul Unic de Identificare – APIA și/ sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA/Registrul agricol (la Primărie)** cu cel puţin 12 luni consecutive înainte de depunerea Cererii de finanțare **iar veniturile obținute din activitatea agricolă trebuie să reprezinte cel puțin 50% din total veniturilor din exploatare în anul precedent depunerii Cererii de finanțare.**

Exploataţia trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:

- **a.** Exploataţia este **înregistrată obligatoriu** în Registrul Unic de Identificare – APIA, în Registrul agricol și/ sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA cu cel putin 12 luni consecutive înaintea depunerii cererii de finanţare;
- **b.** Exploatatia se gaseste în UAT-ul în care va realiza investiția sau în UAT-uri limitrofe acesteia
- **c.** Solicitantul se încadrează în categoria micro-întreprindere/ întreprindere mică.

IMPORTANT!

Precizări cu privire la structurile de primire turistice de tipul pensiunilor agroturistice

→**Beneficiarul/solicitantul trebuie să desfăşoare o activitate agricolă** – creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - **la momentul depunerii cererii de finanţare.** După încheierea contractului de finanțare, beneficiarul poate renunța la activitatea agricolă cu condiția desfășurării unei activități meșteșugărești cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat (pentru a respecta prevederile OANT 65/2013).

→ **În cazul start-up-urilor,** activitatea agricolă poate fi dovedită de asemenea și în cazul în care acționarul majoritar absolut (care deține minimum 50%+1 din acțiunile/părțile sociale ale solicitantului) a desfăşurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de finanțare;

→**Exploatația agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ – teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția.** (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);

→Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice trebuie să îndeplinească **criteriile minime obligatorii** prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Nivelul de confort şi calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă.

→În pensiunile agroturistice, turiştilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizaţi de pe plan local iar gazdele se ocupă direct de primirea turiştilor şi de programul acestora pe tot parcursul sejurului pe care îl petrec la pensiune.

→**Pe toată perioada de valabilitate a contractului și în perioada de monitorizare**, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfăsura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

→Beneficiarii măsurii 3 / 6 A vor depune in perioada de monitorizare, anual, **Raportul de monitorizare**, pentru proiectele care vizează înfiinţarea şi dezvoltarea agropensiunilor, la compartimentele Ex-post din cadrul Centrelor Regionale pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale

→**Planurile de arhitectură** - planurile nivelurilor, secţiunile pentru principalele obiecte de construcţii și de amplasare a utilajelor pe fluxul tehnologic vor avea în vedere și **Norma Sanitară Veterinară şi pentru Siguranţa Alimentelor din 16 decembrie 2008** - 1. Unităţi de alimentaţie publică şi unităţi de comercializare a alimentelor.

→Pensiunea agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcţionând în locuinţele cetăţenilor sau în clădire independentă, care asigură în spaţii special amenajate cazarea turiştilor şi condiţiile de pregătire şi servire a mesei, precum şi posibilitatea participării la activităţi gospodăreşti sau meşteşugăreşti.

→ **Schimbarea destinației** unei locuințe în structură de primire agro-turistică este considerată **investiţie noua** (investiţie nouă: cuprinde lucrările de construcţii-montaj, utilaje, instalaţii, echipamente si/sau dotari, care se realizează pentru construcţii noi sau pentru constructiile existente cărora li se schimbă destinaţia sau pentru construcţii aparţinând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizaţiile de funcţionare şi nu-şi schimbă destinaţia iniţială).

→ **Pentru investiţiile noi** în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă sau schimbarea destinației unei cladiri) cât și pentru extinderea structurilor de primire turistice de tipul pensiunilor agroturistice, **suprafaţa de teren aferentă structurii agro-turistice** trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 65/2013 cu modificările şi completările ulterioare în vederea evitării supra-aglomerării şi a fragmentării excesive a peisajului natural (construcție nouă sau extindere).

→ **Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investiţional în circuitul turistic**.

→ **Beneficiarul trebuie să respecte cerinţele de mediu** specifice investiţiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranşă de plată, proiectul devine neeligibil.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA PARCURI PENTRU RULOTE, CAMPINGURI ȘI TABERE

→Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările şi completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.

→ Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping;

→ Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/sau căsuțe de tip camping și/sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote;

→ Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei 1^6 din OANT 65/2013, cu modificările şi completările ulterioare;

→ Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxim 4 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini;

→ În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri);

→ Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările şi completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 1^4 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow

→ **Beneficiarul trebuie să respecte cerinţele de mediu** specifice investiţiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranşă de plată, proiectul devine neeligibil.

ATENȚIE

- Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investiţional în circuitul turistic
- Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote

2.6 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL (intensitatea sprijinului)

Sprijinul public nerambursabil:

- **Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%**.
- **Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90% în următoarele cazuri:**

- pentru solicitanţii care desfăşoară *activităţi de producţie, servicii medicale, sanitar-veterinare şi agro-turism*;

- pentru *fermierii* care îşi diversifică activitatea de baza agricolă prin dezvoltarea unor activităţi neagricole.

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis. **Suma nerambursabilă acordată va respecta condiția creării de noi locuri de muncă astfel că se vor acorda 30.000 Euro pentru 1 loc de muncă.**

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 – 70.000 Euro.

Pentru **fermieri** intensitatea sprijinului nerambursabil este de 90%, în cazul în care aceștia sunt:

a) **persoane fizice autorizate (PFA, II, IF)** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA)

G Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de Finantare și solicitantul a obținut venit brut din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venit brut în anul precent depunerii Cererii de finanțare;

b) **persoane juridice - micro întreprinderi și întreprinderi mici** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA / Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de finanțare și solicitantul a obținut venituri din exploatare, din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venituri din exploatare, în anul precent depunerii Cererii de finanțare.

Atenție!
Pentru cazurile descrise mai sus, intensitatea sprijinului este 90%. Nu există intensităţi intermediare!

- **se acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.407/2013;**
- **se acordă în baza Ordinului MADR nr. 1731/2015;**
- **nu va depăşi 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive,** cu excepția **întreprinderilor unice care efectuează transport** de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care **sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.**

Aceste ajutoare *de minimis* nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

Serviciile integrate, în care transportul propriu-zis reprezintă doar un element, cum ar fi serviciile de mutare, serviciile poştale sau de curierat ori colectarea deşeurilor sau serviciile de prelucrare, nu ar trebui considerate servicii de transport.

Sprijinul public va reprezenta 90% sau 70% din totalul cheltuielilor eligibile. Valoarea cheltuielilor eligibile nerambursabile (corespunzatoare procentului de 90% sau 70%) va fi de maxim **200.000 euro, cu respectarea conditiilor ajutorului de minimis.**

Potrivit art. 9 (1) litera c) din OMADR 1731/2015 cu modificările si completările ulterioare**,** data acordării ajutorului de minimis se consideră data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic naţional aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

Capitolul 3

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU MĂSURA 3/6A

În cazul sprijinului pentru investiţii în crearea şi dezvoltarea de activităţi neagricole, se aplică principiul finanţării nerambursabile sub forma rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant al sprijinului prin măsura 3/6A poate depune în acelaşi timp **proiecte pentru alte măsuri din cadrul PNDR 2014-2020** pentru a fi co-finanţate prin FEADR, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;

b) nu sunt create condiţiile pentru a obţine în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art.60 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;

c) prezentarea dovezii cofinanţării private a investiției, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului.

În cazul în care dovada co-finanţării se prezintă **prin extras de cont,** acesta va fi vizat şi datat de bancă cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR (va fi precizat contul, titularul contului și suma virată în cont de beneficiar) și va fi însoțit de **Angajamentul solicitantului** (model afișat pe site www.afir.info) prin care își asumă că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare (privată) va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul depunerii unor solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența co-finanțării private pentru proiect, sau, după caz, cumulat pentru toate proiectele.

3.1 APELUL DE SELECȚIE

Pentru fiecare sesiune se face un APEL DE SELECȚIE PENTRU MĂSURA 3 (un anunț de lansare a sesiunii de depunere de proiecte).

Măsura va beneficia de o alocare financiară totală. Alocarea financiară publică a măsurii şi numărul sesiunilor de depunere şi evaluare a proiectelor ce pot avea loc anual, sunt stabilite de GAL în Calendarul estimativ de lansare a sesiunilor de depunere de proiecte postat pe site-ul GAL: **www.galsargetia.ro**. Calendarul estimativ care poate fi modificat cu cel puțin 5 zile înaintea începerii sesiunii, putând fi modificate datele de lansare a sesiunilor și alocările, în sensul creșterii sau diminuării acestora. Pentru asigurarea transparenței, Calendarul estimativ și Calendarul modificat vor fi postate pe pagina web a GAL și afișate, cel puțin, la sediile primăriilor partenere GAL.

Apelul de selecție va fi aprobat de către Consiliul Director al GAL și va avea viza reprezentantului CDRJ Hunedoara, care se asigură de corectitudinea informațiilor conținute în apel, informații care trebuie să fie în concordanță cu Strategia de Dezvoltare Locală aprobată și prevederile fișei măsurii din SDL, respectiv prevederile din Ghidul solicitantului elaborat de către GAL pentru măsura respectivă.

GAL lansează pe plan local, folosind mijloacele de informare mass-media, apeluri de selecție a proiectelor, conform priorităților descrise în strategie. Apelul se adresează solicitanților eligibili care sunt interesați de elaborarea și implementarea unor proiecte care răspund obiectivelor și priorităților din SDL și care propun proiecte ce vor fi implementate în aria de acoperire a GAL.

Apelurile de selecție vor fi publicate pe pagina de internet a GAL-ului **www.galsargetia.ro (varianta detaliată).** La sediul GAL există varianta detaliată pe suport tipărit. De asemenea, varianta detaliată poate fi obținută la cerere în format electronic (CD- ROM) la sediul GAL.

Varianta detaliată a apelului de selecție va conține minimum următoarele informații:

- Data lansării apelului de selecție;
- Data limită de depunere a proiectelor;
- Locul și intervalul orar în care se pot depune proiectele;
- Fondul disponibil – alocat în acea sesiune, cu următoarele precizări:
  - Suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect; respectiv valoarea maximă eligibilă (sumă nerambursabilă) nu poate depăși 84.000 de euro/proiect și va respecta cuantumul maxim prevăzut în fișa tehnică a măsurii din SDL; Intensitatea sprijinului financiar pentru cheltuielile eligibile este de 100%.
- Modelul de cerere de finanțare pe care trebuie să-l folosească solicitanții (versiune editabilă);
- Documentele justificative pe care trebuie să le depună solicitantul odată cu depunerea proiectului în conformitate cu cerințele fișei măsurii din SDL și ale Ghidului solicitantului elaborat de către GAL pentru măsura 1. Se vor menționa și documentele justificative pe care trebuie să le depună solicitantul în vederea punctării criteriilor de selecție;
- Cerințele de conformitate și eligibilitate pe care trebuie să le îndeplinească solicitantul, inclusiv metodologia de verificare a acestora;
- Procedura de selecție aplicată de Comitetul de Selecție al GAL;
- Criteriile de selecție cu punctajele aferente, punctajul minim pentru selectarea unui proiect și criteriile de departajare ale proiectelor cu același punctaj, inclusiv metodologia de verificare a acestora. Punctajele aferente fiecărui criteriu de selecție se stabilesc cu aprobarea Consiliului Director (CD);
- Data și modul de anunțare a rezultatelor procesului de selecție (notificarea solicitanților, publicarea Raportului de Selecție);
- Datele de contact ale GAL unde solicitanții pot obține informații detaliate;
- Alte informații pe care GAL le consideră relevante (ex.: detalii despre monitorizarea plăților).

Pentru varianta publicată în presă, variantea afișată la sediul primăriilor din UAT membre în GAL și cele afișate la sediul GAL-ului se va prezenta **varianta simplificată** a anunțului apelului de selecție.

Varianta simplificată a anunțului apelului de selecție, va cuprinde următoarele informații:

- ❖ Data lansării apelului de selecție;
- ❖ Măsura lansată prin apelul de selecție – cu tipurile de beneficiari eligibili;
- ❖ Fondurile disponibile pentru măsura respectivă;

- Suma maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru un proiect;
- Data limită de primire a proiectelor și locul unde se pot depune proiectele;
- Precizarea că informații detaliate privind accesarea și derularea măsurii sunt cuprinse în Ghidul solicitantului elaborat de GAL pentru măsura respectivă, cu trimitere la pagina de internet a GAL;
- Datele de contact unde solicitanții pot obține informații suplimentare;
- Disponibilitatea la sediul GAL a unei versiuni pe suport tipărit a informațiilor detaliate aferente măsurii lansate.

Data lansării apelului de selecție este data deschiderii sesiunii de depunere a proiectelor la GAL. Apelul de selecție se lansează cu minimum 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor, în așa fel încât potențialii beneficiari să aibă timp suficient pentru pregătirea și depunerea acestora.

În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție intervin modificări ale legislației, perioada aferentă sesiunii de depunere va fi prelungită cu 10 zile pentru a permite solicitanților depunerea proiectelor în conformitate cu cerințele apelului de selecție adaptate noilor prevederi legislative.

Apelurile de selecție pot fi prelungite cu aprobarea Comitetului Director al GAL. Anunțul privind prelungirea trebuie să se facă numai în timpul sesiunii în derulare, nu mai târziu de ultima zi a acestei sesiunii.

Atunci când se prelungește apelul de selecție, alocarea financiară pe sesiune și/sau valoarea maximă nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect nu pot fi modificate (în sensul creșterii/diminuării lor). De asemenea, nu este permisă nici o altă modificare în conținutul apelului de selecție pe perioada de depunere a proiectelor (inclusiv pe durata prelungirii), pentru a se respecta principiul egalității de șanse între solicitanți.

3.2 COMPLETAREA, DEPUNEREA ŞI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANŢARE

Dosarul Cererii de Finanţare conţine Cererea de Finanţare însoţită de anexele tehnice şi administrative, conform listei documentelor prezentată la Cap.4 din prezentul Ghid, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detaşarea şi/sau înlocuirea acestora.

Formularul standard al Cererii de Finanţare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid şi este disponibil în format electronic, la adresa **www.galsargetia.ro.**

Atenţie !

Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor „Indicatori de monitorizare" şi „Factori de risc" care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informaţiile solicitate (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori şi nici alţi factori de risc în afara celor incluşi în anexele menţionate mai sus).

Completarea celor două anexe la cererea de finanţare este obligatorie.

Completarea Cererii de Finanţare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard prezentat în Anexa 1 la prezentul ghid.

Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secţiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanţare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanţare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de finanţare completate de mână. Dosarul Cererii de finanţare va cuprinde în mod obligatoriu un opis, cu următoarele:

Nr. crt.	Titlul documentului	Nr. Pagină (de la..... până la.....)

Compartimentul tehnic al GAL asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească. Responsabilitatea completării cererii de finanțare în conformitate cu Ghidul solicitantului și Ghidul de implementare a submăsurii 19.2 aparține solicitantului.

3.3 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanţare cuprinde Cererea de Finanţare**,** completată și documentele ataşate (conform Listei Documentelor – partea E din Cererea de Finanţare).

Cererile de finanțare se depun de catre solicitant **la sediul GAL**, in doua exemplare, 1 original și o copie, pe suport tipărit, împreună cu formatul electronic (CD - 2 exemplare) și cu documentele în original (pentru care a atașat copii)**.**

Fiecare exemplar din dosarul Cererii de Finanţare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detaşarea şi/ sau înlocuirea documentelor. Opisul va fi numerotat cu pagina 0. Fiecare pagină va purta semnătura solicitantului.

IMPORTANT!

Va fi ataşată o copie electronică (prin scanare) a Cererii de Finanțare şi a tuturor documentelor ataşate Cererii de Finanţare, salvate ca fişiere distincte cu denumirea conformă listei documentelor (secţiunea specifică E din Cererea de Finanţare). Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului (paginare, menţiunea „copie conform cu originalul” etc.), înainte de a fi legat, cu o rezoluţie de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 200 dpi) în fişiere format PDF.

Numele fişierelor nu trebuie să conţină caractere de genul: “~ " # % & * : <> ? / \ { | }”, nu trebuie să conţină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fişier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere. Piesele desenate care depăşesc formatul A3, se pot ataşa salvate direct în format pdf., la care se va adaugă declaraţia proiectantului privind conformitatea cu planşele originale din Cererea de Finanţare.

Pentru acele documente justificative originale care rămân în posesia solicitantului (ex: act de proprietate, act de identitate etc.), **copiile depuse în Dosarul Cererii de Finanţare trebuie să conţină menţiunea „Conform cu originalul” şi vor fi verificate şi semnate şi datate de expertul care efectuează verificarea conformităţii Cererii de Finanțare.**

Dosarele Cererilor de Finanţare sunt depuse personal de către responsabilul legal, aşa cum este precizat în formularul Cererii de Finanţare, sau de către un împuternicit prin procură legalizată (în

original) al responsabilului legal, la sediul GAL, înaintea datei limită care figurează în licitaţia de proiecte.

Solicitantul trebuie să depună Cererea de Finanţare împreună cu toate anexele completate, în 2 exemplare (1 original şi 1 copie). Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL", respectiv „COPIE", împreună cu documentele originale (pentru care a ataşat copii). Solicitantul trebuie să se asigure că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului Cererii de Finanţare, în afara celor 2 exemplare pe care le depune.

În ultima zi de depunere a sesiunii depunerea se realizează la sediul GAL până la ora 14.00.

3.4 VERIFICAREA CERERII DE FINANȚARE

3.4.1 Verificarea conformității Cererii de finanțare

Verificarea Cererii de Finanţare şi a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fişei de verificare a conformității" în ziua depunerii proiectului. Verificarea conformității se realizează în ziua depunerii, pentru cererile de finanțare depuse până la ora 14.00, respectiv în termen de o zi lucrătoare pentru cele depuse după ora – limită menționată anterior, în prezența obligatorie a solicitantului. Solicitantul/ împuternicitul acestuia va semna de luare la cunoștință pe Fișa GE 1.2aL.
Punctele de verificare a conformității proiectelor sunt stabilite de GAL în baza unei analize proprii, având în vedere și cerințele de conformitate prevăzute de fișele de verificare completate la nivelul AFIR, urmărindu-se evitarea situațiilor în care la nivelul structurilor Agenției un proiect poate fi declarat neconform din lipsă de corelare a procedurii GAL cu procedurile Agenției.

Controlul conformităţii constă în verificarea Cererii de finanţare:

- ✓ dacă s-a utilizat formularul corect al Cererii de finanțare publicat pe site-ul asociației**: www.galsargeția.ro ;**
- ✓ dacă Cererea de finanțare este prezentată atât în format tipărit, cât și în format electronic;
- ✓ dacă Dosarul Cererii de finanţare este legat, iar documentele pe care le conţine sunt numerotate de către solicitant;
- ✓ dacă Cererea de finanţare este completată și semnată de solicitant
- ✓ dacă referințele din Cererea de finanțare corespund cu numărul paginii la care se află documentele din Dosarul Cererii de finanțare;
- ✓ dacă solicitantul a completat lista documentelor anexă obligatorii şi cele impuse de tipul măsurii;
- ✓ dacă solicitantul a atașat la Cererea de finanțare toate documentele anexă obligatorii din listă;
- ✓ dacă copia electronică a Cererii de finanțare (pe CD) corespunde cu dosarul original pe suport de hârtie;
- ✓ dacă solicitantul a completat coloanele din bugetul indicativ;
- ✓ dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente în două exemplare: un original și o copie, precum şi valabilitatea acestora (dacă este cazul).

În cazul în care expertul verificator descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform. Necompletarea unui câmp din Cererea de finanţare nu este considerată eroare de formă.

Erorile de formă sunt erorile făcute de către solicitant în completarea cererii de finanțare care sunt descoperite de experții verificatori ai GAL, dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate

de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de finanțare.

Constituie **eroare de fond** nesemnarea declarațiilor pe propria răspundere situație în care proiectul este declarat neconform.

Solicitantul este invitat să revină la secretariatul GAL după evaluarea conformității, pentru a fi înștiințat dacă cererea de finanțare este conformă sau să i se explice cauzele neconformității.

Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnarea Fișei de verificare a conformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert la finalizarea verificării conformității, în prezența solicitantului.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de finanțare este declarată neconformă;
- Cererea de finanțare este declarată conformă.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost ”neconformă”, se returnează solicitantului. În acest caz, proiectul poate fi redepus, cu documentația pentru care a fost declarat neconform refăcută de maximum două ori pentru acelasi apel de proiecte sau se poate redepune la următorul Apel de selecție lansat de GAL pe aceeași măsură.

Experții GAL pot solicita documente și informații suplimentare în etapa de verificare a conformității proiectului, în acest caz termenul de emitere a Fișei de verificare a conformității va fi de maximum cinci zile lucrătoare. Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, aceste documente trebuie să fie emise la o dată anterioară depunerii cererii de finanțare la GAL.

De asemenea, o cerere de finanțare declarată conformă și retrasă de către solicitant (de două ori) sau restituită ca neeligibilă de două ori, nu va mai fi acceptată pentru verificare la GAL.

Dacă Cererea de finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare și anume verificarea eligibilității Cererii de finanțare.

3.4.2 Verificarea eligibilității Cererii de finanțare

Verificarea eligibilității se realizează în termen de cinci zile lucrătoare pentru cererile de finanțare care nu implică vizită pe teren și maximum zece zile lucrătoare pentru proiectele care includ vizită pe teren. În cazul în care este necesară solicitarea de informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, aceste termene se pot prelungi cu termenul maxim necesar pentru primirea răspunsului din partea solicitantului.

Solicitările de informații suplimentare pot fi adresate o singură dată de către GAL. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși cinci zile lucrătoare de la momentul luării la cunoștință de către solicitant. Informațiile nesolicitate transmise prin formularul de răspuns de către solicitant nu vor fi luate în considerare. De asemenea, nu se vor lua în considerare clarificările de natură să completeze/modifice datele inițiale ale proiectului depus. Clarificările admise vor face parte integrantă din Cererea de finanțare, în cazul în care proiectul va fi selectat. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

Verificarea eligibilităţii tehnice și financiare constă în:

- ☑ verificarea eligibilităţii solicitantului;
- ☑ verificarea condițiilor de eligibilitate a proiectului;
- ☑ verificarea bugetului indicativ al proiectului;

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informaţii suplimentare sunt următoarele:

a. în cazul în care documentaţia tehnico-economică (Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenţii) conţine informaţii insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informaţii contradictorii în interiorul ei, ori, faţă de cele menţionate în Cererea de Finanţare.

b. în caz de suspiciune privitoare la amplasamentul investiţiei, se poate solicita extras de Carte funciară şi în situaţiile în care nu este obligatorie depunerea acestui document.

c. în cazul în care avizele, acordurile, autorizaţiile au fost eliberate de către autorităţile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituţiile respective.

d. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare şi devizele pe obiect) există diferenţe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanţare nu sunt în conformitate cu forma cerută la „*Documentele necesare întocmirii Cererii de finanţare*”, Cererea de finanţare va fi declarată neeligibilă.

GAL poate solicita documente (altele decât cele obligatorii) sau informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității proiectului, daca se constată că este necesar.

În etapa de selecție a proiectelor nu se mai pot aduce documente suplimentare.

Pentru toate proiectele depuse expertul va analiza, la punctul de verificare a existenței riscului dublei finanțări Declarația pe propria răspundere a solicitantului semnată și asumată.

3.4.3 Verificarea pe teren a cererilor de finanţare

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informaţiile cuprinse în anexele tehnice și administrative ale Cererii de Finanţare şi concordanţa acestora cu elementele existente pe amplasamentul propus. Se procedează la verificarea anumitor criterii de eligibilitate evidenţiate în etapa verificării administrative prin comparaţie cu realitatea de pe teren, pentru a se obţine o decizie rezonabilă privind corectitudinea încadrării în criteriile de eligibilitate și selecție.

Pentru proiectele de investiții, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea cererii de finanțare, experții GAL vor realiza vizita pe teren pentru proiectele care vizează modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări, în scopul asigurării că datele şi informaţiile cuprinse în anexele tehnice şi administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Verificarea pe teren se poate realiza de către GAL pentru oricare dintre proiectele depuse.

Verificarea pe teren se realizează de către GAL – pentru Cererile de Finanțare conforme **în prezența obligatorie a solicitantului proiectului.** Vizita în teren va fi comunicată solicitantului proiectului cu minim 3 zile înainte.

Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

În urma verificării eligibilității Cererii de finanțare se va completa Fișa de verificare a eligibilității Fișa GE 1.2bL avizată de CDRJ.

În urma verificării Dosarului Cererii de Finanțare pot exista două situații, in ambele cazuri solicitantul urmand sa fie instiintat**:**

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil și are un punctaj.

3.4.4. Verificarea criteriilor de selecție

Pentru toate proiectele evaluate la nivelul GAL, evaluatorii, stabiliți cu respectarea prevederilor SDL, vor verifica conformitatea și eligibilitatea proiectelor și vor acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanțare. Punctajele aferente fiecărui criteriu de selecție se stabilesc cu aprobarea Consiliului Director al Asociației Sargeția GAL 1. GAL va avea în vedere aplicarea criteriilor de eligibilitate și de selecție specifice Măsurii 1 din SDL, prevăzute în fișa tehnică a Măsurii 1 din cadrul strategiei, așa cum au fost acestea aprobate de către AM PNDR.

Toate verificările se realizează pe evaluări documentate, în baza unor fișe de verificare elaborate la nivelul GAL, datate și semnate de experții evaluatori și verificate de managerul GAL. Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în cererea de finanțare și în documentele atașate acesteia.

Toate verificările efectuate de către evaluatori vor respecta principiul de verificare “4 ochi”, respectiv vor fi semnate de către doi experți - un expert care completează și un expert care verifică.

GAL va întocmi și completa o „Fișă de verificare a criteriilor de selecție” – Fișa GE 1.2cL care trebuie să cuprindă toate criteriile de selecție prevăzute în Ghidul Solicitantului. Fișa de verificare a criteriilor de selecție va fi completată și semnată, pentru toate proiectele declarate eligibile, de către cel puțin 2 experti evaluatori ai GAL care participă la procesul de selecție. Toate fișele de verificare vor fi semnate numai de către angajații GAL, chiar dacă pentru efectuarea verificărilor aceștia au beneficiat de consultanță sau suport tehnic extern.

Selecția proiectelor se efectuează fără obligativitatea prezentării proiectului tehnic.

Pentru proiectele de investiții, selecţia proiectelor se efectuează fără obligativitatea prezentării documentului care atestă evaluarea impactului preconizat asupra mediului, şi/sau de evaluare adecvată, respectiv a acordului de mediu/avizului Natura 2000, document obligatoriu a fi prezentat la momentul contractării. Aceste documente se vor prezenta cu respectarea prevederilor HG nr. 226/2015, cu completările și modificările ulterioare.

Termenul maxim de prezentare a documentului este de 3 luni de la notificarea solicitantului privind selecţia proiectului şi înainte de semnarea contractului de finanţare cu AFIR. După expirarea termenului, contractul de finanţare nu mai poate fi semnat.

Prin excepţie de la termenul prevăzut la aliniatul de mai sus, în cazul proiectelor care se supun procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului şi de evaluare adecvată sau doar de evaluare adecvată, acordul de mediu/avizul Natura 2000 se depun în termen de maximum 6 luni de la notificarea solicitantului privind selecţia proiectului şi înainte de semnarea contractului de finanţare cu AFIR. După expirarea termenului, contractul de finanţare nu mai poate fi semnat.

3.4.5 Întocmirea dosarelor administrative

La încheierea apelului de selecție în termen de maxim 15 zile se vor întocmi dosarele administrative pentru proiectele eligibile evaluate la nivelul GAL.

La nivelul compartimentului de verificare, evaluare, selecție a proiectelor GAL se va întocmi și completa dosarul administrativ al proiectului care trebuie să cuprindă:

- ✓ Fișa GE 1.2 aL - verificarea conformității proiectului depus,
- ✓ Fișa GE 1.2 bL - verificarea condițiilor și criteriilor de eligibilitate,
- ✓ Fișa GE 1.2 cL - verificarea criteriilor de selecție a proiectului cu punctajul aferent acestora stabilite la nivelul GAL,
- ✓ Fișa de completare a factorilor de risc,
- ✓ Pista de audit GE0.1L

Dosarele administrative vor fi înaintate Comitetului de selecție a proiectelor în ziua stabilită pentru ținerea ședinței, nu mai târziu de 20 de zile de la încheierea apelului de depunere a proiectelor.

3.5 Procedura de selecție a proiectelor

Procedura de selecție nediscriminatorie și transparentă a proiectelor este stabilită în SDL de către GAL și aprobată de AM, prin selecția strategiei (așa cum a fost menționată în capitolul XI - ”Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL”).

Comitetul de selecţie a proiectelor este un organism tehnic, care face selecţia proiectelor, după cum urmează:

- Când valoarea totală a proiectelor eligibile se situează sub valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de selecţie aprobă pentru finanţare proiectele care îndeplinesc punctajul minim și întocmeşte un Raport cu proiectele selectate pentru finanţare.
- Când valoarea totală a proiectelor eligibile se situează peste valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de selecţie analizează lista proiectelor eligibile cu punctajul acordat iar selecţia se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecţie, cu încadrarea în punctajul stabilit pentru pragul minim şi în suma alocată. În cazul proiectelor cu acelaşi punctaj, departajarea acestora, se face în funcţie de prioritățile stabilite.

Comitetul de selecție al GAL trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare se regăsește în obiectivele propuse în SDL și se încadrează în planul financiar al GAL și, de asemenea, de faptul că implementarea proiectului reprezintă o prioritate în vederea implementării strategiei.

Selecția proiectelor se face aplicând regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar că în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de selecție a proiectelor, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă, organizațiile din mediul urban reprezentând mai puțin de 25%. Dacă unul dintre parteneri - persoană juridică membră în Comitetul de selecție – își schimbă reprezentantul legal, noul reprezentant legal va înlocui persoana desemnată inițial să reprezinte partenerul respectiv în Comitetul de selecție, fără a fi necesare alte aprobări.

Rezultatele procesului de selecție se consemnează în **Raportul de selecție.** Acesta va fi datat, semnat și aprobat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție, specificându-se apartenența la mediul privat sau public.

De asemenea, Raportul de selecție va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ care participă în calitate de observator la procesul de selecție. Avizarea Raportului de selecție de către reprezentantul CDRJ reprezintă garanția faptului că procedura de selecție a proiectelor s-a desfășurat corespunzător și s-au respectat condițiile de transparență care trebuiau asigurate de către GAL. Raportul de selecție va fi datat, avizat de către Reprezentantul legal al GAL sau de un alt membru al Consiliului Director al GAL mandatat în acest sens.

Raporul de selecție va cuprinde cel puțin informații privind: Măsura din SDL pentru care s-a întocmit raportul de selecție, numărul sesiunii de depunere a proiectelor în cadrul Grupului de Acțiune Locală Asociația Sargeția GAL 1, proiecte retrase de la GAL, proiecte neeligibile, proiecte eligibile neselectate, proiecte eligibile selectate, titlul proiectului, numele și adresa solicitantului, data depunerii proiectului la GAL, valoare totală proiect (euro), valoare nerambursabilă proiect (euro și lei), contribuția privată (euro și lei), punctajul aferent fiecărui criteriu de selecție și punctajul total și starea proiectului (eligibil cu finanțare, eligibil fără finanțare, respins).

Pentru întocmirea corespunzătoare a Raportului de selecție, reprezentantul legal va înainta Comitetului de selecție următoarele:

- Pentru proiectele depuse la GAL și retrase ulterior se va prezenta Comitetului de selecție: Cererea de retragere a solicitantului
- Pentru proiectele neeligibile în urma verificării Dosarului Cererii de Finanțare se va prezenta: Notificarea beneficiarului cu privire la condițiile de neeligibilitate
- Pentru proiectele eligibile în urma verificării Dosarului Cererii de Finanțare se va prezenta Dosarul administrativ al fiecărui proiect

După încheierea etapei de verificare și selecție a proiectelor, GAL va publica pe pagina proprie de web Raportul de Selecție și îl va afișa la sediul GAL-ului, la sediile unităților administrativ-teritoriale membre în GAL, la OJFIR și CDRJ Hunedoara. GAL va înștiința printr-o notificare solicitanții asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție.

După publicarea raportului de selecție pe site-ul GAL, beneficiarii au la dispoziţie 5 zile lucrătoare pentru a depune contestaţii cu privire la rezultatul selecției. Contestația depusă trebuie să fie însoțită de o Notificare și de documente justificative. Contestațiile primite vor fi analizate de Comisia de contestații a GAL în baza unei proceduri interne proprii și va elabora un **Raport de contestații** întocmit de GAL (formular propriu).

După încheierea procesului de evaluare și a etapei de soluționare a contestațiilor (de maxim 5 zile lucrătoare), Comitetul de selecție al GAL va întocmi un Raport de selecție final în care vor fi înscrise: proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora și numele solicitanților. Vor fi evidențiate proiectele declarate selectate în urma soluționării contestațiilor. GAL va publica Raportul de Selecție pe pagina proprie de web și îl va afișa la sediul GAL-ului, la sediile unităților administrativ-teritoriale membre în GAL, la OJFIR și CDRJ Hunedoara. GAL va înștiința solicitanții asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție.

Fiecare persoană implicată în procesul de evaluare și selecție a proiectelor de la nivelul GAL (evaluatori, membrii Comitetului de Selecție și membrii Comisiei de soluționare a contestațiilor) are obligația de a respecta prevederile OG nr. 66/2011 privind evitarea conflictului de interese și prevederile Cap. XII al SDL – ”Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale”.

În acest sens, persoanele implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL vor completa declarații pe proprie răspundere privind evitarea conflictului de interese, în care trebuie menționate cel puțin următoarele aspecte:

- Numele și prenumele declarantului;
- Funcția deținută la nivel GAL;
- Rolul în cadrul procesului de evaluare;
- Luarea la cunoștință a prevederilor privind conflictul de interese, așa cum este acesta prevăzut la art. 10 și 11 din OG nr. 66/2011, Secțiunea II – Reguli în materia conflictului de interes;
- Asumarea faptului că în situația în care se constată că această declaraţie nu este conformă cu realitatea, persoana semnatară este pasibilă de încălcarea prevederilor legislaţiei penale privind falsul în declaraţii.

Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor sau care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau care are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa nici la procesul de verificare și nici la procesul de selecție a proiectelor.

Dacă, în urma verificărilor ulterioare, realizate de departamentele AFIR/DGDR AM PNDR/MADR se constată că nu s-au respectat regulile de evitare a conflictului de interese, așa cum sunt definite în legislația în vigoare, proiectul va fi declarat neeligibil, iar dacă a fost finanțat se va proceda la recuperarea sumelor conform legislației în vigoare.

Comitetul de selectare a proiectelor al Asociației Sargeția GAL 1: este format din 7 membrii principali și 7 membrii supleanți. Dacă unul din proiectele depuse pentru selectare, aparțin unuia din membrii comitetului, în această situație persoana (organizația) în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

3.6 DEPUNEREA PROIECTULUI LA OJFIR/CRFIR ȘI VERIFICAREA ACESTUIA

3.6.1 Depunerea proiectului la AFIR

Solicitantul/reprezentantul GAL depune proiectul, împreună cu documentele originale (pentru care s-au atașat copii) la OJFIR/CRFIR pe raza căruia acesta va fi implementat în maxim 10 zile calendaristice de la Raportul de selecție final. La depunerea proiectului la OJFIR/CRFIR trebuie să fie prezenți atât solicitantul cât și un reprezentant al GAL. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici, prin procură notarială, pe reprezentatul GAL să depună proiectul.

Dosarul cererii de finanțare conţine Cererea de finanţare însoţită de anexele administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detaşarea şi/sau înlocuirea documentelor.

Cererea de finanțare se depune în format letric într-un exemplar (original) și în format electronic (CD – 2 exemplare, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului responsabil de la nivelul OJFIR sau CRFIR.

3.6.2. Verificarea încadrării proiectului

Verificarea încadrării proiectuluise realizează la nivelul serviciului de specialitate

de verificare a încadrării proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate), termenul de răspuns fiind de maximum cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL.

Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente, aceste documente trebuie să fie emise la o dată anterioară depunerii Cererii de Finanțare la GAL/AFIR.

Fișa de verificare a încadrării proiectului (E1.2.1L) cuprinde două părți:

❖ Partea I – Verificarea conformității documentelor

Toate cererile de finanțare depuse la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de dosarul administrativ care trebuie să cuprindă obligatoriu următoarele:

- Fișa de verificare a conformității, întocmită de GAL (formular propriu - GE 1.2aL) și avizată de CDRJ;
- Fișa de verificare a eligibilității, întocmită de GAL (formular propriu - GE 1.2bL) și avizată de CDRJ;
- Fișa de verificare a criteriilor de selecție, întocmită de GAL (formular propriu – GE 1.2cL) și avizată de CDRJ;
- Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese (formular propriu);
- Raportul de contestații, întocmit de GAL (formular propriu) - dacă este cazul.
- Raportul de selecție final, întocmit de GAL (formular propriu) și avizat de CDRJ;
- Notificările beneficiarilor cu privire la eligibilitatea/neeligibilitatea Cererii de finanțare;
- Pista de audit.

Expertul CE SAFPD/SLIN-OJFIR/CRFIR/SIBA-CRFIR care primește cererea de finanțare trebuie să se asigure de prezența celor trei fișe de verificare (conformitate, eligibilitate, criterii de selecție), a Raportului de selecție final, întocmite de GAL și de copiile declarațiilor privind evitarea conflictului de interese. Raportul de selecție final va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ care participă în calitate de observator la procesul de selecție. În cazul în care este mandatată o altă persoană să avizeze Raportul de selecție, la dosarul administrativ al GAL trebuie atașat documentul prin care această persoană este mandatată în acest sens.

Experții OJFIR/CRFIR pot solicita documente și informații suplimentare în etapa de verificare a proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate). Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, aceste documente trebuie să fie emise la o dată anterioară depunerii cererii de finanțare la GAL.

În cazul în care Raportul de selecție final este aferent unui Apel lansat în baza strategiei modificate, data depunerii proiectelor la OJFIR/CRFIR trebuie să fie ulterioară datei aprobării „Notei de aprobare a modificării Contractului de finanțare", de către OJFIR ca urmare a modificării Strategiei de Dezvoltare Locală.

❖ Partea a II-a – Verificarea încadrării proiectului

Se va verifica încadrarea corectă a proiectului, respectiv utilizarea corectă a Cererii de Finanțare folosită pentru depunere. Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul, respectiv încadrarea corectă în Domeniul de intervenție principal al măsurii (conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013) corelat cu indicatorii specifici corespunzători domeniului de intervenție.

Cererile de Finanțare pentru care concluzia verificării a fost că proiectul nu este încadrat corect, în baza unuia sau mai multor puncte de verificare din Partea a II-a, vor fi înapoiate GAL/solicitanților. Solicitanții pot reface proiectul și îl pot redepune la GAL în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură, urmând să fie depus la OJFIR în baza unui alt Raport de selecție.

O cerere de finanțare pentru care concluzia a fost că proiectul nu este încadrat corect de două ori pentru puncte de verificare specifice formularului E1.2.1L – Partea a II – a, în cadrul sesiunii unice de primire a proiectelor lansată de AFIR, nu va mai fi acceptată pentru verificare.

De asemenea, o cerere de finanțare declarată conformă și retrasă de către solicitant (de două ori), nu va mai fi acceptată pentru verificare la OJFIR/CRFIR.

3.6.3 Verificarea Cererii de finanțare la AFIR

Verificarea eligibilității Cererii de Finanțare se realizează, la nivelul OJFIR sau CRFIR, în funcție de tipul proiectului și categoria beneficiarului. Experții CE SAFPD/SLIN-OJFIR/CRFIR/SIBA-CRFIR vor completa Fișa de evaluare generală a proiectului. (E1.2), care cuprinde două secțiuni:

Secțiunea A – verificarea criteriilor de eligibilitate a proiectului

Secțiunea B – verificarea criteriilor de selecție a proiectului

Verificarea eligibilităţii tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilităţii solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate a investiției;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului;

În vederea verificării eligibilității, expertul OJFIR/CRFIR va consulta inclusiv prevederile SDL - anexă la Acordul – cadru de finanțare încheiat între GAL și AFIR pentru Sub-măsura 19.4 - *„Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare*“. Conform prevederilor PNDR 2014 – 2020, operațiunile implementate prin LEADER trebuie să îndeplinească cel puțin condițiile generale de eligibilitate prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, precum și cele prevăzute în cap. 8.1 din PNDR și să contribuie la atingerea obiectivelor stabilite în SDL.

Se verifică: dacă solicitantul se regăsește în categoria de beneficiari eligibili menționați în fișa măsurii din SDL, dacă localizarea proiectului/investiția, respectiv toate cheltuielile aferente implementării proiectelor vor fi efectuate pe teritoriul GAL.

Pentru proiectele de investiții, în cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu respectarea următoarelor condiții: solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

Pentru toate proiectele expertul va analiza, la punctul de verificare a Declarației pe propria răspundere a solicitantului, dacă există riscul dublei finanțări, prin compararea documentelor depuse referitoare

la elementele de identificare ale serviciilor finanțate prin alte programe sau măsuri din PNDR, cu elementele descrise în cererea de finanțare.

3.6.4 Verificarea pe teren a Cererilor de finanțare

Pentru proiectele de investiții, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea cererii de finanțare, experții CE vor realiza vizita pe teren pentru toate proiectele care vizează modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări, în scopul asigurării că datele şi informaţiile cuprinse în anexele tehnice şi administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora.

Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

Expertul verificator poate să solicite informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, dacă este cazul. Solicitările de informații suplimentare pot fi adresate o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare cererea de finanțare solicitantului sau GAL-ului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși cinci zile lucrătoare de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL. Informațiile nesolicitate transmise prin formularul E3.4L de către solicitant/GAL nu vor fi luate în considerare. De asemenea, nu se vor lua în considerare clarificările de natură să completeze/modifice datele inițiale ale proiectului depus. Clarificările admise vor face parte integrantă din Cererea de finanțare, în cazul în care proiectul va fi selectat.

Un exemplar al Cererilor de finanțare care au fost declarate neeligibile de către OJFIR/CRFIR (copie, în format electronic - CD) vor fi restituite solicitanților, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți.

Cererile de finanțare declarate neeligibile de către OJFIR/CRFIR pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți la GAL, în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură. Cererile de finanțare refăcute vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL și vor fi redepuse la OJFIR/CRFIR în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru aceeași măsură. Cererile de finanțare pot fi declarate neeligibile de maximum două ori de către OJFIR/CRFIR, în cadrul sesiunii de primire a proiectelor lansată de AFIR. Al doilea exemplar (copie) al Cererilor de finanțare declarate neeligibile va rămâne la entitatea la care au fost depuse inițial, pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

După finalizarea procesului de verificare a conformității și eligibilității, solicitanţii ale căror cereri de finanţare au fost declarate eligibile/neeligibile precum și GAL-ul care a realizat selecția proiectelor vor fi notificaţi de către CE SLIN/SAFPD - OJFIR/CRFIR/ CE SIBA - CRFIR privind rezultatul verificării cererilor de finanțare. GAL va primi o copie a formularului comunicat solicitantului, prin e-mail cu confirmare de primire.

3.6.5 Contestațiile

Contestaţiile privind decizia de finanţare a proiectelor rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR pot fi depuse în termen de cinci zile lucrătoare de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Termenul maxim pentru a răspunde contestaţiilor adresate este de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării la structura care o soluționează.

Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite solicitantului o notificare privind contestația depusă și o copie a Raportului de contestații. În cazul în care, în urma unei contestații, bugetul indicativ și planul financiar sunt refăcute de către experții verificatori, solicitantantul va fi înștiințat privind modificările prin notificare. Contractul de finanțare va avea, ca anexă, aceste documente refăcute. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu bugetul și planul financiar modificat, contractul de finanțare nu se va încheia.

3.6.6 Utilizarea fondurilor disponibile

Sumele aferente proiectelor selectate de GAL care au fost retrase, declarate neconforme sau neeligibile de către AFIR pot fi realocate în cadrul aceleiași măsuri, în cadrul aceluiași apel de selecție sau la următorul apel de selecție.

În situația în care, în cadrul aceleiași sesiuni, un solicitant declarat eligibil și selectat de către GAL se retrage și rămâne astfel o sumă disponibilă, această sumă poate fi alocată unui alt solicitant declarat eligibil, dar care nu a fost selectat de către GAL.

De asemenea, în situația în care un solicitant declarat eligibil și selectat de către GAL este declarat neeligibil de către AFIR și rămâne în acest fel o sumă disponibilă, această sumă poate fi realocată unui alt solicitant declarat eligibil dar neselectat de către GAL, în cadrul aceluiași apel. În acest sens, se va întocmi o listă cu proiectele eligibile neselectate, în ordinea descrescătoare a punctajului şi cu respectarea criteriilor de departajare; aceste proiecte vor putea fi finanţate pe baza ierarhizării acestora, în limita fondurilor disponibile.

Aceeași procedură se aplică și atunci când este ultima sesiune sau când pentru sesiunea respectivă a fost alocată întreaga sumă aferentă măsurii respective din planul financiar al GAL.

În ambele situații, GAL va emite un Raport de selecție suplimentar aferent aceleiași sesiuni, în care se va menționa sursa de finanțare (fonduri disponibile/măsură, provenite în urma rezilierii contractelor de finanțare, din economii realizate la finalizarea contractelor de finanțare, sume neangajate ca urmare a neîncheierii contractelor, sume rezultate prin declararea ca neeligibile la nivelul AFIR a unor proiecte declarate eligibile si selectate de către GAL) și se vor evidenția proiectele selectate ulterior. Emiterea Raportului de selecție suplimentar se realizează cu respectarea condițiilor impuse în cazul Raportului de selecție (avizare și publicitate).

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul GAL și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de implementare și a Manualului de procedură pentru Sub-măsura 19.2, în vigoare la momentul publicării apelului de selecție de către GAL. În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție, au intervenit modificări ale legislației, evaluarea proiectelor se va realiza în conformitate cu cerințele apelului de selecție modificat, adaptate noilor prevederi legislative.

3.7 CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Pentru proiectele selectate, AFIR notifică Beneficiarul privind selectarea Cererii de finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării precum și a documentelor originale depuse în copie la Dosarul Cererii de finanțare, pentru ca expertul AFIR să verifice conformitatea cu originalul acestora.

După soluţionarea contestaţiilor, AFIR va notifica solicitantul privind selectarea Cererii de finanțare în vederea semnarii Contractului de Finantare pentru toate proiectele eligibile cu punctajul mai mare sau egal decât ultimul proiect intrat la finanţare, precum și proiectele cu punctajul total mai mare sau egal decât pragul de calitate lunar/trimestrial dar mai mic decât punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare în situația în care nu sunt proiecte eligibile fără finanțare în Lista proiectelor nefinanţate din Raportul de Selecție Lunar/Trimestrial.

În urma depunerii la AFIR a Cererii de finanțare și a documentelor în original solicitate la contractare, pe suport de hartie, un proiect selectat poate fi declarat:

- ☑ **selectat pentru finanțare**, dacă în urma verificării documentelor sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție, caz în care se va notifica solicitantul în vederea prezentării la CRFIR în maxim 15 zile lucrătoare pentru luare la cunoştinţă, în vederea **semnării Contractului de finanţare** (Anexa nr. 4 la Ghidul solicitantului).

  În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a lua la cunoştinţă Contractul de Finanţare şi nici nu anunţă AFIR că nu se poate prezenta în termen, atunci **se consideră că a renunţat la ajutorul financiar nerambursabil**;

- ☑ **neselectat pentru finanțare**, dacă în urma verificării documentelor nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și criteriile de selecție, caz în care se va notifica solicitantul.

Verificarea conformității la încheierea Contractului de finanţare:

Efectuarea conformităţii se va realiza **înainte de semnarea Contractului de finanţare** şi constă în verificarea Cererii de finanțare, respectiv dacă documentele originale aflate în posesia solicitantului corespund cu Cererea de finanțare depusă pe format de hârtie.

Obiectul Contractului de finanţare îl reprezintă **acordarea finanţării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de finanțare asumată de către solicitant**.

Beneficiarului i se va acorda finanţarea nerambursabilă în termenii şi condiţiile stabilite în Contractul de Finanţare şi anexele acestuia, inclusiv în Cererea de finanțare aprobată, pe care acesta **are obligaţia de a le respecta.**

IMPORTANT !

Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să consulte integral textul Contractului de finanţare şi al anexelor acestuia, să-și asume cele prevăzute în acestea iar după semnarea contractului, trebuie să se asigure că a intrat în posesia acestora.

Atenție! În cazul în care expertul verificator descoperă modificări ulterioare aduse documentelor scanate în format electronic, proiectul este considerat **neeligibil** şi nu se va mai încheia Contractul de finanţare.

IMPORTANT!

Pentru **categoriile de beneficiari** ai finanţării din FEADR **care**, după selectarea/contractarea proiectului, precum şi în perioada de monitorizare, **îşi schimbă tipul şi dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanţare**, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finantare raman eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările şi completările ulterioare.

Atenție! *În vederea încheierii Contractului de finanţare, solicitantul se va prezenta la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) cu un exemplar al dosarului Cererii de finanțare şi a documentelor anexe pe suport de hârtie, conform documentaţiei depuse on - line, care va rămâne la OJFIR/CRFIR. Pentru confruntarea documentelor copie depuse atât pe suport de hârtie, cât și on-line, se va prezenta totodată și dosarul cuprinzând documentele în original. Exemplarul original al Cererii de Finantare si al anexelor va fi pastrat la AFIR pentru întocmirea dosarului administrativ.*

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maxim 4 luni/ 7 luni după caz, de la primirea Notificării privind selectarea Cererii de Finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/ CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. ***Un exemplar original al Cererii de Finanțare şi a documentelor anexe*** pe suport de hârtie, conform documentaţiei depuse on - line. Pentru confruntarea documentelor depuse atât pe suport de hartie, cât și on-line, beneficiarul va prezenta și exemplarul original al Cererii de Finanțare, cu anexele aferente.

2. ***Documentul/ documentele în original, care dovedesc capacitatea şi sursa de cofinanţare*** **privată** a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanţării se prezintă **prin extras de cont,** acesta va fi vizat şi datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.info) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul în care implementati mai multe proiecte în cadrul PNDR, trebuie să prezentați dovada cofinanţării private cumulat pentru toate proiectele.

Se va depune totodată, un document de la instituția financiară cu datele de identificare a acesteia și a contului aferent proiectului FEADR - denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR (în original);

3. **Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale şi sociale** emise de Direcţia Generală a Finanţelor Publice și de primăriile pe raza cărora îşi au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) şi dacă este cazul, graficul de reeşalonare a datoriilor către bugetul consolidat, (în original).

4. Document emis de DSP județeană (dacă este cazul) conform protocolului de colaborare dintre AFIR şi MS publicat pe pagina de internet www.afir.info;

5. Document emis de DSVSA (dacă este cazul), conform Protocolului de colaborare dintre AFIR şi ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info

6. Document emis de ANPM conform protocolului de colaborare AFIR ANPM-GM**:**

a) Clasarea notificării

sau

b) Decizia etapei de încadrare ca document final (prin care se precizează că proiectul nu se supune evaluării impactului asupra mediului şi nici evaluării adecvate)

sau

c) Acord de mediu în cazul în care se impune evaluarea impactului preconizat asupra mediului

sau

d) Acord de mediu în cazul evaluării impactului asupra mediului și de evaluare adecvată (daca este cazul)

sau

e) Aviz Natura 2000 pentru proiectele care impun doar evaluare adecvată.

Termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele a / b este de maximum 4 luni de la primirea de către solicitant a notificării privind selectarea Cererii de finanțare, iar termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele c/d/e, este de 7 luni de la primirea notificării privind selectarea cererii de finanțare. Documentul solicitat se depune înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR.

După expirarea termenului, Contractul de Finanţare nu mai poate fi semnat.

7. Cazier judiciar (fără înscrieri privind sancţiuni economico-financiare) al solicitantului si reprezentantului legal, în original, valabil la data încheierii contractului de finantare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

8. Cazier fiscal al solicitantului (în original)

9. Extras de Carte Funciară pentru informare, dacă este cazul.

Atenție!

Nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea Contractului de finanţare!

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hartie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Mai mult, în cazul nedepunerii de către solicitanți a dovezii co-finanţării, în termenul menționat în cuprinsul notificării, în vederea încheierii Contractului de finanţare, aceștia vor fi restricţionaţi de a beneficia de finanţare FEADR până la sesiunea continuă a anului următor.

Pentru investiţiile care prevăd construcţii-montaj, proiectul tehnic de execuţie (însoțit de graficul de realizare a investiției, în cazul în care investiția se realizează pe baza acestuia) se avizează după semnarea contractului de finanţare de către AFIR.

Durata de execuţie a Contractului de Finanţare este de maximum:

- ***» 36 de luni (3 ani)*** *pentru proiectele care prevăd investiţii cu construcţii montaj*
- ***» 24 de luni (2 ani)*** *pentru proiectele de investiţii care includ achiziţii simple de bunuri/ utilaje, instalaţii, echipamente și dotări noi, de mijloace de transport specializate.*

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite cu maximum 6 luni**, cu acordul prealabil al AFIR şi **cu aplicarea penalităților specificate** în Contractul de Finanțare, la valoarea rămasă, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăşi termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, se suspendă, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

Durata de valabilitate a Contractului de Finanţare *- Cuprinde durata de execuţie a contractului, la care se adaugă* ***5 ani de monitorizare de la data ultimei plăţi*** *efectuată de Autoritatea Contractantă.*

De asemenea, pe o perioadă de 5 ani de la ultima tranşa de plată efectuată de Agenţie, Beneficiarul se obligă să:

☑ respecte și să mențină criteriile de eligibilitate şi de selecţie;

☑ să nu modifice obiectivele prevăzute în Studiul de Fezabilitate, parte integrantă din Contractul şi Cererea de finanțare,

☑ să nu înstrăineze investiţia;

☑ să nu îşi înceteze activitatea pentru care va fi finanţat.

Atenție! În cazul nerespectării acestora, sumele acordate vor fi recuperate integral.

Modificarea Contractului de finanţare se poate realiza numai în cursul duratei de execuţie a acestuia stabilită prin contract şi nu poate avea efect retroactiv. Orice modificare se va face cu acordul ambelor părţi, cu excepţia situaţiilor în care intervin modificări ale legislaţiei aplicabile finanţării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Orice modificare la Contractul de Finanţare sau la anexele acestuia se realizează în scris prin Notă de aprobare. Notele de aprobare vor fi încheiate în aceleaşi condiţii ca şi Contractul de Finanţare. Astfel:

- în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a responsabilului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea

Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoţită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislaţia în vigoare de autorităţile competente.

Conform prevederilor art. 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, în sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „**forța majoră" și „circumstanțele excepționale**" sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:

(a) decesul beneficiarului;

(b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului; (

c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiţia;

(d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiţiei;

e) exproprierea întregii investiţii sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

În cazul apariţiei forţei majore/ circumstanţelor excepţionale, caz în care durata de execuţie a proiectului aferent Contractului de finanţare se suspendă, beneficiarul are obligaţia:

- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la producerea evenimentului;
- de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autorităţile competenţe în maxim 15 zile de la producerea evenimentului;
- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la încetarea producerii evenimentului.

În cazul apariţiei forţei majore/ circumstanţelor excepţionale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranşă şi nu se va acorda sprijinul aferent tranşei a doua, în cazul în care situaţia nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de finanţare.

Conform prevederilor art 63 din Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, în cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată este mai mare cu 10% față de suma stabilită în urma verificării Dosarului cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenţei dintre suma solicitată şi suma stabilită.

Precizăm că, în cazul unei operaţiuni constând în investiţii în activităţi de producţie, contribuţia publică se recuperează dacă în termen de 7 ani de la efectuarea plăţii finale către beneficiar, activitatea de producţie în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene.

Obiectul Contractului de finanţare îl reprezintă acordarea finanţării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de finanțare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanţarea nerambursabilă în termenii şi condiţiile stabilite în Contractul de Finanţare şi anexele la aceasta, inclusiv în Cererea de finanțare aprobată, pe care acesta are obligaţia de a le respecta.

La depunerea Cererii de finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul A.F.I.R. a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/valoare proiect).

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiţiei în formularul Cererii de finanțare, AFIR poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei Cereri de plată.

Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra cel puțin a unei proceduri de achiziții şi numai după semnarea contractului de finanţare.

Plata avansului aferent Contractului de finanţare este condiţionată de constituirea unei garanţii eliberate de o instituţie financiară bancară sau nebancară înscrisă în registrul special al Băncii Naţionale a României, în procent de 100% din suma avansului. Cuantumul avansului este prevăzut în Contractul de Finanţare încheiat între beneficiar şi AFIR.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă egală cu durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuţiei financiare a Uniunii Europene şi contribuţiei publice naţionale pentru investiţii, depăşeşte suma avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucţiunilor de plată, Anexa V la Contractul de Finanţare până la expirarea duratei de realizare a investiţiei prevăzute în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans şi solicită prelungirea perioadei maxime de execuţie aprobate prin contractul de finanţare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuţie iniţiale a contractului să depuna la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, poliţă de asigurare care să acopere întreaga perioada de execuţie solicitată la prelungire.

AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituţie bancară

PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANŢARE

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanţare n**umai în cursul duratei de execuţie** a acestuia stabilită prin contract şi nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Orice modificare la contract se va face **cu acordul ambelor părţi**, cu excepţia situaţiilor în care intervin modificări ale legislaţiei aplicabile finanţării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua **modificări tehnice şi financiare**, în sensul realocărilor între liniile bugetare, **dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului** și **nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție** pentru care proiectul a

fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă iniţial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de finanţare prin act adiţional.

Solicitantul/beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoştintă de toate informațiile publice referitoare la măsura/submăsura din PNDR 2014-2020, schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare şi să cunoască toate drepturile şi obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate şi fără intervenţia instanţei judecătoreşti în următoarele situaţii:

- **constatarea unei nereguli** cu privire la încheierea ori executarea Contractului,
- **beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată ,**
- a fost declanşată procedura **/falimentului**,
- Autoritatea Contractantă constată că:
- **cele declarate** pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanţii săi, **nu corespund realităţii, documentele / autorizaţiile / avizele** depuse în vederea obţinerii finanţării nerambursabile **sunt constatate ca fiind neadevărate / false/ incomplete / expirate/ inexacte / nu corespund realităţii**

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanţare nerambursabilă, împreună cu dobânzi şi penalităţi în procentul stabilit conform dispoziţiilor legale în vigoare şi în conformitate cu dispoziţiile contractuale,

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condiţiile de eligibilitate şi selecţie a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de finanţare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul şi/sau plăţile ca o măsură de precauţie, fără o avertizare prealabilă.

În condiţiile legii, Contractul de Finanţare pentru proiectele finanţate din FEADR, precum şi toate drepturile şi obligaţiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul expres şi prealabil al AFIR.

Pentru asigurarea finanţării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanţării din FEADR poate constitui garanţii în favoarea unei instituţii de credit, sub forma ipotecării investiţiei care face obiectul Contractului de finanţare, cu notificarea AFIR în condiţiile legii şi cu respectarea prevederilor Contractului de finanţare în cauză.

Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit şi ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

3.8 ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR.

Întreaga procedură de achiziţii servicii, bunuri cu sau fara montaj şi de executie lucrari (constructii, modernizari) în cadrul proiectelor finanţate prin PNDR se va derula on-line pe site-ul www.afir.info, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agentiei (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.info.

Pentru încheierea **contractelor cu firmele de consultanţă** puteţi consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum şi Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanţă şi/sau proiectare, publicate pe pagina oficială

AFIR la secţiunea: Informaţii Generale >> Rapoarte şi Liste >> Listă firme de consultanţă. Aceste documente au un caracter orientativ, părţile având libertatea de a include în contractul pe care îl veţi semna, clauzele cele mai potrivite şi adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în *Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale*. Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar nerambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achiziţiilor private, **conflictul de interese** se defineşte prin: **A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:**

Acţionariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanţii legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membrii ai consiliilor de administraţie etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanţi sau subcontractanţi;
c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanţi:

Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);

b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administraţie etc.) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;

c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucţiunilor privind achiziţiile private - anexă la contractul de finanţare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziţiei de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziţii, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

d. Nediscriminarea;

e. Tratamentul egal;

f. Recunoaşterea reciprocă;

g. Transparenţa;

h. Proporţionalitatea;

i. Eficienţa utilizării fondurilor;

j. Asumarea răspunderii.

Beneficiarul va depune la OJFIR/ CRFIR, Declaraţia de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziţie (exceptând dosarele de servicii).

În cazul în care beneficiază de avans, beneficiarul poate de asemenea să depună la OJFIR/CRFIR Declaraţia de e şalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziţie (inclusiv dosarele de servicii).

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare, beneficiarii trebuie să depună şi Declaraţia de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declaraţia de eşalonare în termenul prevazut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranşă a Dosarului cererii de plată.

Atenţie! Solicitanţii care vor derula procedura de achiziţii servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro înainte de semnarea Contractului de finanţare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziţii servicii dinManualul de achiziţii postat pe pagina de web AFIR.

3.9 PLATA

Pentru investiţiile care prevăd construcţii-montaj, proiectul tehnic se va depune spre avizare la AFIR după încheierea contractului de finanțare, respectiv înainte de depunerea primei tranșe de plată (în original).

Beneficiarii prezintă **cererea pentru prima tranşă de plată şi documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de finanţare**, în cazul proiectelor

pentru investiţii în achiziţii simple, respectiv **în termen de cel mult 12 luni în cazul proiectelor pentru investiţii ce presupun construcţii-monta**j de la data semnării Contractului de finanţare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 6 luni, cu plata penalităţilor prevăzute în Contractul de Finanţare.

Nedepunerea cererii de plată menţionate la alin. (4) are ca efect **rezilierea Contractului de finanţare**.

Dosarul Cererii de Plată se depune în două exemplare, pe suport de hârtie, la care se ataşează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar, după cum urmează :

- **la OJFIR** pentru proiecte fără construcţii-montaj aferente submăsurii 6.4 și similare (investiții) în cadrul sM 19.2 "*Implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală*";";
- **la CRFIR** pentru proiecte cu construcţii-montaj aferente submăsurii 6.4 și aferente 19.2 - investiții .

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCŢIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanţare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Termenul limită de efectuare a plăţilor către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme.

Atenție! Beneficiarul este obligat **să nu înstrăineze şi/sau să nu modifice substanțial investiția realizată** prin proiect pe o perioadă de **5 ani de la ultima plată** efectuată de Agenţie.

Capitolul 4

INFORMAŢII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE (NUMEROTATE CONFORM POZIŢIEI DIN CEREREA DE FINANŢARE)

Documentele obligatorii care trebuie ataşate Cererii de finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

1. a). Studiul de Fezabilitate, atât pentru proiectele care prevăd construcții-montaj cât și pentru proiectele fără construcții-montaj (**Anexa 2 din Ghidul solicitantului**).

Atenţie*!* În situaţia în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate informaţii identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare şi asistenţă tehnică **sau** neeligibilitatea dacă nu se dovedeşte o particularizare la specificul proiectului.

În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcţiile în care va amplasa utilajele achiziţionate prin investiţia FEADR, cheltuielile cu realizarea construcţiei vor fi trecute în coloana „neeligibile", solicitantul va prezenta **Certificatul de urbanism şi va întocmi Studiul de Fezabilitate**.

Important!

În cadrul **Studiului de fezabilitate** se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:

- **cheltuielile privind consultanţa; acestea** sunt eligibile numai în cazul în care este menţionat codul CAEN şi datele de identificare ale firmei de consultanţă menţionate în Studiul de Fezabilitate;;

- **devizul general şi devizele pe obiect** care trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit şi să poarte ștampila elaboratorului documentaţiei::

- „**foaia de capăt**", care conţine semnăturile colectivului format din specialişti condus de un şef de proiect care a participat la elaborarea documentaţiei şi ştampila elaboratorului.

- detalierea **capitolului 3 - pct. 3.3 – *„Proiectare şi inginerie"*** şi **pct. 3.5 – *„Consultanţă"* (conform HG 28/2008) sau capitolului 3 - pct. 3.5 – *„Proiectare"*** şi **pct. 3.7 – *„Consultanţă"* (conform HG 907/ 2016)**, în ceea ce priveşte numărul de ore şi tarifele aferente din care rezultă valoarea totală per sub-capitol, pentru a putea fi verificate în etapa de achiziţii şi autorizare plăţi;

- **părţile desenate din cadrul secţiunii B** (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secţiuni etc.), care trebuie să fie semnate, ştampilate de către elaborator în cartuşul indicator;

- în cazul în care investiţia prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidenţieze montajul la **capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului**, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenţia în coloana „cheltuieli neeligibile")

- **devize defalcate cu estimarea costurilor** (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora), pentru proiecte care propun prestarea de servicii. Pentru situaţiile în care valorile sunt peste limitele prevazute în baza de date a Agenţiei, sau sunt nejustificate prin numărul de experţi, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiţiei, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.

- în cazul în care investiţia cuprinde cheltuieli cu construcţii noi sau modernizari, se va prezenta **calcul pentru investiţia specifică** în care suma tuturor cheltuielilor cu construcţii şi instalaţii se raportează la mp de construcţie.

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea / finalizarea construcţiilor existente/ achiziţii de utilaje cu montaj **care schimbă regimul de exploatare a construcţiei existente**, la Studiul de Fezabilitate se ataşează:

1b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcţiei existente

1c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (numai in cazul constructiilor nefinalizate),

2.1 Situaţiile financiare (bilanţ – formularul 10, contul de profit şi pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administraţia Financiară în care rezultatul operaţional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0)

În cazul în care solicitantul este înfiinţat cu cel puţin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanţare se vor depune ultimele doua situaţii financiare.

Excepţie fac intreprinderile inființate în anul depunerii cererii de finanţare.
sau

2.2 Declaraţie privind veniturile realizate din Romania în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administraţia Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular în care rezultatul brut (veniturile să fie cel puţin egale cu cheltuielile) obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)

şi/sau

2.3 Declaraţia privind veniturile din activităţi agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanţare;

Sau

2.4 Declaraţia de inactivitate înregistrată la Administraţia Financiară, în cazul solicitanţilor care nu au desfăşurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

a) În cazul solicitantilor înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.

b) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.

) În cazul solicitanţilor care nu au desfăşurat activitate anterioară depunerii proiectului şi au depus la Administraţia Financiară Declaraţia de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de finanțare solicitantul va depune **Declaraţia de inactivitate** înregistrată la Administraţia Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:

Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judecata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanţare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției şi care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru cladiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafaţa concesionată la zi - dacă pentru suprafaţa concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea şi dacă da, să se menţioneze care este suprafaţa supusă acestui proces;

- situaţia privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investiţiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul şi-a respectat graficul de plată a redevenţei şi alte clauze.

c) Dreptul de superficie contract de superficie care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanţare, corespunzătoare asigurării sustenabilității

investiției şi care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b si c de mai sus vor fi însoțite de **documente cadastrale şi documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte inscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI),** în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrari de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanţare care să certifice, după caz:

a) dreptul de proprietate privată,
b) dreptul de concesiune,
c) dreptul de superficie,
d) dreptul de uzufruct;
e) dreptul de folosinţă cu titlu gratuit;
f) împrumutul de folosință (comodat)
g) dreptul de închiriere/locațiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepţiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectand una dintre cele 2 condiţii (situaţii) de mai jos:

A. vor fi însoțite de:

-Documente cadastrale şi documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte inscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi incheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publica sau dobandite printr-o hotarare judecatoreasca.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenţie! În situaţia în care imobilul pe care se execută investiţia nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuţia investiţiei şi graficul de rambursare a creditului.

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanţare în cazul PFA,II, IF, care deţin în coproprietate soţ/soţie, terenul aferent investiţiei, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

"În cazul solicitanţilor Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiale, care deţin în proprietate terenul aferent investiţiei, în calitate de persoane fizice împreună cu soţul/soţia, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât şi declaraţia soţului/soţiei prin care îşi dă acordul referitor la realizarea şi implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul ''Alte documente"

4. Extras din Registrul agricol – în copie cu ştampila primăriei şi menţiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calităţii **de membru al gospodăriei agricole,**

5. **Copia actului de identitate** pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).

6. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

6.1 Hotarăre judecătorească definitivă pronunţată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăţilor agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

6.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

10. **Declaraţie privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici şi mijlocii** (Anexa 6.1din Ghidul solicitantului)

Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

11. **Declaraţie pe propria răspundere** a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul solicitantului)

14. **Certificat de urbanism pentru investitia propusă prin proiect/ Autorizaţie de construire** pentru proiecte care prevăd construcţii, însoţit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului şi obligaţiilor ce decurg din Certificatul de urbanism şi o copie a adresei de înştiinţare.

15. Aviz specific privind amplasamentul şi funcţionarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcţia/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcţiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanţa de Urgenţă nr. 142 din 28 octombrie 2008.

16. Certificat de clasificare eliberat de ANT pentru structura de primire turistică cu funcţiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanţa de Urgenţă nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

17. **Declaraţie pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate**", semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.

Declaraţia va fi dată de toţi solicitanţii cu excepţia PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale şi a societăţilor cu mai puţin de 2 ani fiscali.

18. Declaraţie pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa ….. din Ghidul solicitantului)

19. Declarație expert contabil din care să reiasă că în anul precedent depunerii Cererii de finanțare solicitantul a obținut venituri de exploatare, veniturile din activitățile agricole reprezentând cel puțin 50% din acestea.

23.Alte documente (după caz).

Atentie! In categoria “Alte documente” se incadrează şi Acordul administratorului/custodelui pentru **ariile naturale protejate**, in cazul in care activitate apropusă prin proiect impune.

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislaţia în vigoare.

4.2 DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANŢARE (NUMEROTATE CONFORM POZIŢIEI DIN CEREREA DE FINANŢARE)

7.**Certificate de cazier judiciar:** al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal-persoană fizică, (doc. 7.1 şi 7.2 în Cererea de finanțare);

8. Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcţia Generala a Finanţelor Publice şi de primăriile pe raza cărora îşi au sediul social şi punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) şi, dacă este cazul, graficul de reeşalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 şi 8.2 in Cererea de finanțare)

Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secţiunea: Informaţii utile/ Protocoale de colaborare.

9. Document emis de ANPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

12. Documente care dovedesc capacitatea şi sursa de co-finanţare a investiţiei emise în original de către o instituţie financiară (extras de cont şi/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare.

13. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii şi ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operaţiunile cu AFIR). **Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului***.*

20. Document emis de DSP județeană conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;

21. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR şi ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info***;***

22. Certificat de cazier fiscal al solicitantul.

Atenţie! În cazul modernizărilor solicitantul trebuie să prezinte, dupa caz, **documentul de autorizare eliberat de AJPM/DSP/DSVSA pentru unitatile vizate de proiect**, iar acesta trebuie eliberat/ vizat cu cel **mult un an în urma faţă de data depunerii Cererii de finanțare**.

Se va prezenta de asemenea Nota de constatare privind condiţiile de mediu pentru toate unităţile în funcţiune. Data de emitere a Notelor de constatare trebuie sa fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

5. DICȚIONAR DE TERMENI

Achiziție simplă – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR, a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Activitate agricolă – conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producţia, creşterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor şi deţinerea acestora în scopuri agricole;
- menţinerea unei suprafeţe agricole într-o stare care o face adecvată pentru păşunat sau pentru cultivare, fără nicio acţiune pregătitoare care depăşeşte cadrul metodelor şi al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
- efectuarea unei activităţi minime pe suprafeţele agricole menţinute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru păşunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3

UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de

peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.

în cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară – reprezintă activitatea care se desfăşoară în scopul completării/ dezvoltării/optimizării activităţii principale sau activităţii de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfăşurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate mesteşugărească - producerea şi comercializarea produselor care pastrează specificul execuţiei manuale şi artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operaţii executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea mesteşugurilor, a meseriilor, a produselor şi serviciilor cu specific tradiţional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecţionarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale şi textile, confecţionarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc)**;**

Activități productive – activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformari, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților, fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Activități/ servicii turistice – servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement dependente sau independente de o structură de primire agroturistică cu funcţiuni de cazare și servicii de alimentație publică.

Activități/servicii de agrement – ansamblul mijloacelor, echipamentelor, evenimentelor şi activităţilor oferite de către unităţile de cazare sau unităţile specializate, capabile să ofere turiştilor o stare de bună dispoziţie, de plăcere sau relaxare (ca de exemplu: bird-wathing, echitatie, schi, yachting, etc)

Beneficiar – persoană juridică /persoană fizică autorizată /întreprindere individuala/ întreprindere familială care a încheiat un contract de finanţare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR.

Camping – strutură de primire turistică destinată să asigure cazarea turiștilor în corturi sau rulote, astfel amenajate încât să permită acestora să parcheze mijloacele de transport, să își pregătească masa și să beneficieze de celelalte servicii specifice acestui tip de unitate.

Căsuţă tip camping este un spaţiu de cazare de dimensiuni reduse (maximum 4 locuri), realizat din lemn sau alte materiale similare, compusă, de regulă, dintr-o cameră şi un mic antreu sau terasă şi uneori dotată şi cu grup sanitar propriu.

Cererea de finanţare – reprezintă solicitarea depusă de potenţialul beneficiar în vederea obţinerii finanţării nerambursabile;

Contribuţia privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiţii. Contribuţia privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiţii, variabil în funcţie de categoria de beneficiari eligibili şi de tipul investiţiei propuse spre finanţare. Contribuţia privată trebuie să acopere diferenţa dintre co-finanţarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuţia privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potenţialilor beneficiari care deţin deja fondurile necesare pentru contribuţia financiară fie din credit bancar în cazul în care potenţialii beneficiari nu deţin fondurile necesare pentru contribuţia financiară proprie, dar îndeplinesc condiţiile contractării unui credit bancar.

Co-finanţarea publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiţie prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuţia Uniunii Europene şi a Guvernului României.

Data acordării ajutorului de minimis– data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil;

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condiţiilor şi criteriilor minime de către un solicitant aşa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de finanțare şi Contractul de finanţare pentru FEADR;

Evaluare – acţiune procedurală prin care documentaţia pentru care se solicită finanţare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condiţiilor minime pentru acordarea sprijinului şi pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Exploataţia agricolă - este o unitate tehnico-economică ce îşi desfăşoară activitatea sub o gestiune unică **şi** are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole şi/sau activitatea zootehnică.

Fermier – înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup şi membrii săi îl deţin în temeiul legislaţiei naţionale, a cărui exploatație se situează pe teritoriul Romaniei şi care desfășoară o activitate agricolă.

Fişa măsurii – Secțiune din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 care descrie motivaţia sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare şi acţiunile prevăzute, tipul de investiţie, menţionează categoriile de beneficiar şi tipul sprijinului.

Furnizare de servicii – servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terţilor, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Gospodărie agricolă - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc şi gospodăresc împreună, având buget comun, şi care, după caz, lucrează împreună terenul sau întreţin animalele, consumă şi valorifică în comun produsele agricole obţinute. Gospodăria poate fi formată şi dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înţelegere, locuiesc şi se gospodăresc împreună

Industrii creative - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală).

Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: **publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, software-ul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video**.

Intreprindere - orice entitate care desfăşoară o activitate economică pe o piaţă, indiferent de forma juridică, de modul de finanţare sau de existenţa unui scop lucrativ al acesteia.

Intreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

Intreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă **împrumutul** sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Intreprinderea unică – în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

i. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

ii. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

iii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;

iv. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întreţin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.

Investiţia nouă - cuprinde lucrările de construcţii-montaj, utilaje, instalaţii, achiziția de echipamente si/sau dotari, care se realizează pentru construcţii noi sau pentru constructiile existente **cărora li se schimbă destinaţia** sau pentru construcţii aparţinând întreprinderilor **cărora li s-au retras autorizaţiile de funcţionare şi nu-şi schimbă destinaţia iniţială.**

Modernizarea – cuprinde achiziția de echipamente si/sau dotari sau lucrările de construcţii şi instalaţii privind retehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcţiilor **aferente întreprinderilor în funcţiune şi cu autorizaţii de funcţionare valabile, fără modificarea destinaţiei iniţiale**;.

Pensiune agroturistică - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcţionând în locuinţele cetăţenilor sau în clădire independentă, care asigură în spaţii special amenajate cazarea turiştilor şi condiţiile de pregătire şi servire a mesei, precum şi posibilitatea participării la activităţi gospodăreşti sau meşteşugăreşti.

Perioada de implementare – reprezinta perioada de la semnarea contractului de finanţare până la data depunerii ultimei tranşe de plată.

Perioadă de derulare a proiectului - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Prag minim - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanţare.

Prag de calitate lunar- reprezintă punctajul cumulat realizat pe baza anumitor criterii de selecție, apreciat drept reper lunar, care asigură finanțarea cu prioritate a proiectelor de calitate.

Produsele şi serviciile meşteşugăreşti, de mică industrie şi artizanale - sunt produsele şi serviciile executate de meşteşugari şi artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuţia manuală a meşteşugarului sau artizanului rămâne componentă substanţială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricţii privind cantitatea şi folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;

- natura specială a produselor meşteşugăreşti şi artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiţionale, simbolice şi semnificative din punct de vedere comunitar şi religios;

- cuprind o arie largă de obiecte şi activităţi, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele şi ornamentele tradiţionale, precum şi ale creaţiei populare din diferite genuri;

- produse şi servicii cu valoare artistică, dar şi utilitară, care păstrează specificul execuţiei manuale şi tradiţionale.

- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii şi meşterii populari, care păstrează caracterul autentic şi specificul etnic şi/sau cultural al unei anumite zone.

Proiecte neconforme - proiectele al căror punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar/trimestrial corespunzător sau proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/componentă (alocare distinctă).

Reprezentant legal – reprezentant al proiectului care depune Cererea de finanțare şi în cazul în care Cererea de finanțare va fi selectată, semnează Contractul de Finanţare. Acesta trebuie să aibă responsabilităţi şi putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societăţii;

Solicitant – persoană fizică autorizată sau juridică, potenţial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR.

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5.

Sprijin nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuţia Uniunii Europene şi a Guvernului României.

Submăsura – defineşte aria de finanţare prin care se poate realiza cofinanţarea proiectelor (reprezintă o sumă de activităţi cofinanţate prin fonduri nerambursabile).

Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor - abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de co-finanţare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului.

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii şi/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual şi nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanţare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului.

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile şi neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări.

„/” – în accepțiunea acestui document, **bara oblica reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjucției „sau”** (se va intrepreta ca inlocuitor al cuvantului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare**/** extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544**/** 2001 este echivalent cu Legea 544 **din** 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri**/**oră este echivalent cu kilometri **pe** oră);

6 **ABREVIERI**

AFIR – Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale – instituţie publică subordonată MADR care derulează FEADR;

AM – PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Naţional de Dezvoltare Rurală;
ANT – Autoritatea Națională pentru Turism;

CRFIR - Centrul Regional pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel naţional există 8 Centre Regionale).

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanţare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

MADR – Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale;

OJFIR – Oficiul Judeţean pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, structură organizatorică la nivel judeţean a AFIR (la nivel naţional există 41 Oficii Judeţene);

PNDR – Programul Naţional de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR şi care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

7. LEGISLAŢIE EUROPEANĂ ŞI NAŢIONALĂ APLICABILĂ

Legislația europeană

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European Și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr.

1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările şi completările ulterioare.

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii;

Legislaţia naţională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităţilor economice de stat ca regii autonome şi societăţi comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 31/1990 privind societăţile comerciale – Republicare, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr. 82/ 1991 a contabilităţii – Republicare, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr.160/1998 pentru organizarea şi exercitarea profesiunii de medic veterinar;

Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 227/ 2015 privind Codul Fiscal, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înfiinţării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităţilor la înregistrarea în registrul comerţului a persoanelor fizice, asociaţiilor familiale şi persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum şi la autorizarea funcţionării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr.566/2004 a cooperaţiei agricole, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr.1/2005 privind organizarea şi funcţionarea cooperaţiei, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr.85/2006 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă, cu modificarile și completarile ulterioare.

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfăşurarea activităţilor economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale şi întreprinderile familiale, cu modificările şi completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2016;

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului naţional Secţiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea 190/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înfiinţării şi dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanţi în afaceri, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit şi politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum şi a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.56/2016;

Ordonanţa Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activităţii de soluţionare a petiţiilor, cu modificările şi completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare şi conţinutul-cadru al documentaţiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiţii finanţate din fonduri publice;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările şi completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului naţional de dezvoltare rurală cofinanţate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală şi de la bugetul de stat, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordin ANSVSA nr.17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare şi controlul oficial al unităţilor în care se desfăşoară activităţi de asistenţă medical-veterinară.

Ordinul MEF nr. 858/ 2008 privind depunerea declaraţiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul ANSVSA nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităţilor/centrelor de colectare/exploataţiilor de origine şi a mijloacelor de transport din domeniul sănătăţii şi al bunăstării animalelor, a unităţilor implicate în depozitarea şi neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman şi a produselor procesate, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul ANT nr. 65/2013 cu modificările şi completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul MFP nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea şi depunerea situaţiilor financiare anuale şi a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unităţile teritoriale ale Ministerului Finanţelor Publice, cu modificările şi completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 31/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentaţiilor de urbanism privind zone şi staţiuni turistice şi a documentaţiilor tehnice privind construcţii din domeniul turismului

Ordinul ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcţiuni de cazare şi alimentaţie publica, a licenţelor şi brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale pentru Turism nr. 65/2013;

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici din spaţiul rural pentru înfiinţarea şi dezvoltarea activităţilor economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare şi funcţionare al procesului de selecţie şi al procesului de verificare a contestaţiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 / 26.05.2015, cu modificările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului şi conţinutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările şi completările ulterioare;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici din spatiul rural pentru înfiinţarea şi dezvoltarea activităţilor economice neagricole.